

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
та міжнародних зв'язків

Віталій ХАРУТА

26 березня 2025 р.

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
за освітньо-професійною програмою
«ПРАВОЗНАВСТВО»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
галузі знань 08 «Право»

Освітня кваліфікація
Бакалавр права

Київ
2025

Програму атестаційного екзамену за освітньо-професійною програмою «Правознавство» для атестації випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» у 2024/2025 навчальному році розроблено кафедрою конституційного та адміністративного права.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри конституційного та адміністративного права 26 березня 2025 року, протокол № 9.

Завідувач кафедри
конституційного та
адміністративного права

Володимир ШАТИЛО

26 березня 2025 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради факультету економіки та права 26 березня 2025 року, протокол № 8.

Голова Вченої ради,
декан факультету економіки та права
канд. юрид. наук, доцент

Руслана ЯРОВА

26 березня 2025 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного транспортного університету 17 квітня 2025 року, протокол № 32.

Голова Науково-методичної ради,
канд. техн. наук, професор

Олександр МЕЛЬНИЧЕНКО

17 квітня 2025 р.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
1. Дисципліна «Конституційне право України»	5
2. Дисципліни «Адміністративне право».....	8
3. Дисципліни «Цивільне право» та «Цивільне процесуальне право».....	16
4. Дисципліни «Кримінальне право» та «Кримінальне процесуальне право».....	27
Критерії оцінювання досягнутих результатів навчання.....	60
Додаток А. Форма білета атестаційного екзамену	62

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Атестаційний екзамен є формою атестації випускників за освітньо-професійною програмою «Правознавство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» у 2024/2025 навчальному році. Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження здобувачу освітньої кваліфікації «Бакалавр права».

Атестаційний екзамен передбачає оцінювання досягнутих результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Правознавство» для атестації.

Програму атестаційного екзамену за освітньо-професійною програмою «Правознавство» для атестації випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» розроблено кафедрою конституційного та адміністративного права на основі цієї освітньо-професійної програми.

Атестаційний екзамен проводять у гібридній (змішаній) формі - письмова підготовка та співбесіда за питаннями екзаменаційного білету.

Білет атестаційного екзамену містить 4 запитання з основних профільюючих дисциплін:

Перше запитання: Конституційне право.

Друге запитання: Адміністративне право.

Третє запитання: Цивільне право. Цивільно-процесуальне право.

Четверте запитання: Кримінальне право. Кримінально-процесуальне право.

Запитання передбачають надання студентом розгорнутої теоретичної відповіді. Відповідь на запитання екзаменаційного білету студент наводить на аркушах для письмової відповіді, після чого зі здобувачем освіти проводиться співбесіда в усній формі.

1. ДИСЦИПЛІНА «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО»

Тема 1. Конституційне право України як галузь права, галузь національного законодавства, наука і навчальна дисципліна.

Поняття, предмет і метод правового регулювання конституційного права України як галузі права. Співвідношення термінів «конституційне право» і «державне право». Структура предмету конституційного права. Місце та роль конституційного права в системі права України. Система конституційного права України. Принципи конституційного права та їх характеристика. Поняття та характеристика конституційно-правових інститутів. Конституційно-правові норми: поняття, види та особливості. Структура конституційно-правової норми. Критерії класифікації конституційно-правових норм.

Тема 2. Конституційно-правові відносини і їх особливості. Види конституційно-правових відносин. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин. Підстави виникнення, зміни і припинення конституційно-правових відносин.

Тема 3. Джерела конституційного права України.

Система нормативних джерел галузі конституційного права України. Місце Конституції України та законів в системі джерел конституційного права. Система нормативно-правових актів України.

Тема 4. Визначення конституції та її сутність. Фактична і юридична конституції держави. Класифікація, форма і структура конституцій. Основні етапи становлення Конституції України. Новітній конституційний процес в Україні. Особливості розробки, обговорення та прийняття Конституції України 1996 року. Загальна характеристика Конституції України. Структура Конституції України. Зміст преамбули Конституції України. Порядок набуття чинності Конституції України.

Тема 5. Поняття конституційного ладу і його співвідношення з державним ладом. Закріплення конституційного ладу в Конституції України. Риси України як конституційної держави. Засади конституційного ладу як загальний конституційно-правовий інститут.

Тема 6. Конституційна характеристика ознак України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави. Демократична держава та її ознаки. Визнання та гарантування місцевого самоврядування в Україні. Сучасна концепція соціальної держави. Мета соціальної держави. Основні напрями соціальної політики України. Правова держава. Сутність правової держави. Конституційне закріплення ознак України як правової держави. Здійснення державної влади в Україні на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Принцип верховенства права. Верховенство Конституції України щодо всіх інших нормативно-правових актів. Національне законодавство України і норми міжнародного права.

Тема 7. Конституційне закріплення форми Української держави. Україна як унітарна держава. Поняття та риси унітарної держави. Україна як республіка. Основні риси республіканської форми правління. Види республік. Особливості республіканської форми правління в Україні. Політичний режим в Україні.

Тема 8. Захист конституційного ладу в Україні. Особливий порядок внесення змін до розділу Конституції України, в якому визначаються загальні засади конституційного ладу. Конституційні засади регулювання воєнного і надзвичайного стану.

Тема 9. Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні. Правовий статус людини і громадянина як загальний конституційно-правовий інститут. Основні принципи правового статусу людини і громадянина та їх закріплення в Конституції України. Гарантованість прав і свобод людини, встановлених загальноновизнаними принципами і нормами міжнародного права. Принцип невідчужуваності та непорушності основних природних прав і свобод людини. Принцип рівноправності прав і свобод осіб. Принцип гарантованості прав і свобод людини і громадянина. Принцип єдності прав та обов'язків людини і громадянина.

Тема 10. Громадянство України: поняття та ознаки. Громадяни України, апатриди і біпатриди. Принципи громадянства України та їх закріплення в Конституції України і в законодавстві про громадянство. Правова регламентація питань громадянства України. Форми виникнення громадянства України: набуття і визнання громадянства. Припинення громадянства України. Втрата громадянства і вихід із громадянства. Повноваження органів, організацій і посадових осіб щодо вирішення питань громадянства України. Виконання рішень, прийнятих у питаннях громадянства України.

Тема 11. Конституційні права, свободи людини і громадянина. Основні положення сучасної концепції прав людини. Права і свободи, їх співвідношення. Права людини і права громадянина. Класифікація конституційних прав і свобод. Особисті (громадянські) права і свободи людини. Політичні права і свободи громадян України. Економічні, соціальні і культурні (духовні) права і свободи людини та громадянина.

Тема 12. Конституційні обов'язки людини і громадянина. Рівність обов'язків. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. Турбота про природу та культурну спадщину. Сплата податків і зборів. Дотримання Конституції України та законів України. Повага прав і свобод честі і гідності інших людей.

Тема 13. Конституційне-правове регулювання питань організації діяльності органів державної влади. Поняття та риси органів державної влади. Види органів державної влади. Закріплення системи органів державної влади в Конституції України. Конституційний статус органів законодавчої, виконавчої і судової влади. Місце прокуратури в системі органів державної влади

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

1. Загальна характеристика конституційного права України як галузі права.
2. Конституційно-правові норми та конституційно-правові відносини.
3. Джерела конституційного права.
4. Декларація про державний суверенітет України та Акт проголошення незалежності України як джерела конституційного права.
5. Сутність та юридичні ознаки конституції.
6. Поняття та зміст конституційного ладу.

7. Конституційне закріплення форми державного устрою в Україні.
8. Особливості форми республіканського правління в Україні.
9. Конституційні характеристики політичного режиму в Україні.
10. Ознаки правової держави в Україні та їх закріплення в Конституції України.
11. Принцип розподілу влади як основа функціонування державної влади.
12. Конституційні основи діяльності об'єднань громадян України.
13. Поняття конституційних прав і свобод як основи правового статусу людини і громадянина.
14. Основні принципи правового статусу людини і громадянина та їх закріплення в Конституції України.
15. Конституційні обов'язки людини і громадянина.
16. Принципи громадянства та їх закріплення в Конституції України.
17. Форми прямого народовладдя: світова та вітчизняна практика.
18. Принципи виборчого права та їх закріплення в Конституції України.
19. Представницька влада в Україні та її структурно-функціональний аналіз.
20. Формування Кабінету Міністрів України, його конституційно-правовий статус та компетенція.
21. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій.
22. Адміністративний-територіальний поділ території України: структурні одиниці та їх правовий статус.
23. Поняття, природа та сутність місцевого самоврядування. Основні системи місцевого самоврядування.
24. Конституційно-правовий статус Президента України.
25. Конституційно-правовий статус прокуратури.

Список рекомендованої літератури

1. Акт проголошення незалежності України. Відомості Верховної Ради України 1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12#Text>
2. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. з наступними змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри. / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. Київ: Ваіте, 2021. 528 с.
4. Конституційне право України : підручник / [Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.]; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2021. 592 с.
5. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород. РІК-У, 2023. 536 с.

2. ДИСЦИПЛІНА «АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»

Тема 1. Адміністративне право в системі публічного права.

Поняття та ознаки публічного управління. Місце адміністративного права в системі права України. Базові категорії адміністративного права. Предмет

адміністративного права. Методи адміністративного права. Система адміністративного права.

Тема 2. Принципи та джерела адміністративного права.

Поняття, значення та система принципів адміністративного права. Принцип верховенства права. Принципи належного врядування. Сутність, види і система джерел адміністративного права. Система національних джерел адміністративного права. Система міжнародних джерел адміністративного права. Неформалізовані джерела адміністративного права.

Тема 3. Норми адміністративного права. Адміністративно-правові відносини.

Поняття, особливості, види та структура адміністративно-правових норм. Реалізація норм адміністративного права. Дія норм адміністративного права в часі, просторі та за колом осіб. Систематизація норм адміністративного права. Поняття та ознаки адміністративно-правових відносин. Структура та види адміністративно-правових відносин. Підстави виникнення, зміни та припинення адміністративно-правових відносин.

Тема 4. Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права.

Поняття та особливості адміністративно-правового статусу фізичних осіб. Адміністративно-правовий статус громадян України. Адміністративно-правовий статус іноземців; осіб без громадянства; осіб, які потребують додаткового захисту; осіб, які потребують тимчасового захисту; біженців. Адміністративно-правовий статус внутрішньо-переміщених осіб.

Тема 5. Адміністративно-правовий статус громадських формувань.

Поняття, ознаки та види громадських формувань як суб'єктів адміністративного права. Молодіжні та дитячі громадські організації як суб'єкти адміністративного права. Професійні спілки як суб'єкти адміністративного права. Релігійні організації як суб'єкти адміністративного права. Політичні партії як суб'єкти адміністративного права.

Тема 6. Суб'єкти публічної адміністрації: загальна характеристика.

Система та види суб'єктів публічної адміністрації. Поняття та сутність адміністративно-правового статусу суб'єктів публічної адміністрації.

Тема 7. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.

Поняття, система та ознаки органів виконавчої влади. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України. Адміністративно-правовий статус центральних органів виконавчої влади. Адміністративно-правовий статус місцевих органів виконавчої влади. Адміністративно-правовий статус Президента України.

Тема 8. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування.

Поняття та система місцевого самоврядування. Повноваження органів місцевого самоврядування. Взаємодія органів місцевого самоврядування з місцевими органами виконавчої влади та іншими державними органами.

Тема 9. Адміністративно-правовий статус інших суб'єктів публічної адміністрації.

Адміністративно-правовий статус військово-цивільних адміністрацій. Адміністративно-правовий статус інших суб'єктів публічної адміністрації: РНБО,

Національний банк України, юридичні особи публічного права. Публічне правонаступництво.

Тема 10. Державна служба.

Поняття, ознаки та види публічної служби. Поняття, ознаки та види державної служби як різновиду публічної служби. Принципи державної служби. Поняття, ознаки та види державних службовців. Право на державну службу. Права та обов'язки державних службовців. Обмеження і заборони, передбачені для державних службовців. Управління у сфері державної служби. Проходження державної служби (Проходження державної служби і просування по державній службі. Ранги державних службовців. Переведення державного службовця. Оцінювання результатів службової діяльності.). Припинення державної служби. Юридична відповідальність державних службовців (Дисциплінарна відповідальність державних службовців. Матеріальна відповідальність державних службовців. Адміністративна, кримінальна відповідальність державних службовців).

Тема 11. Служба в органах місцевого самоврядування.

Загальна характеристика служби в органах місцевого самоврядування. Права та обов'язки службовців в органах місцевого самоврядування. Вступ на службу та особливості проходження служби в органах місцевого самоврядування. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність службовців в органах місцевого самоврядування. Припинення служби в органах місцевого самоврядування.

Тема 12. Запобігання корупційним проявам у публічній службі.

Поняття корупції, корупційного правопорушення та правопорушення, пов'язаного з корупцією. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження сіпальної роботи близьких осіб. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Правила етичної поведінки публічних службовців. Фінансовий контроль щодо публічних службовців.

Тема 13. Загальна характеристика форм та методів публічного адміністрування.

Поняття публічного адміністрування. Функції публічного адміністрування. Методи публічного адміністрування. Форми (інструменти) публічного адміністрування.

Тема 14. Адміністративні процедури як форма (інструмент) публічного адміністрування.

Поняття та ознаки адміністративних процедур. Види адміністративних процедур. Суб'єкти адміністративних процедур. Структура адміністративних процедур.

Тема 15. Нормативні акти як форма (інструмент) публічного адміністрування.

Поняття, ознаки та види нормативних актів суб'єктів публічного адміністрування. Вимоги до нормативних актів. Процедура прийняття нормативних актів суб'єктів публічного адміністрування.

Тема 16. Адміністративний акт як форма (інструмент) публічного адміністрування.

Поняття, ознаки та вимоги до адміністративних актів. Види адміністративних актів. Процедура прийняття адміністративних актів. Чинність адміністративного акта та припинення його дії.

Тема 17. Адміністративний договір як форма (інструмент) публічного адміністрування.

Поняття та ознаки адміністративного договору. відмінність адміністративних договорів від інших договорів. Види адміністративних договорів. Особливості укладення адміністративних договорів.

Тема 18. Адміністративний розсуд в діяльності публічної адміністрації.

Поняття адміністративного розсуду. Нормативне регулювання адміністративного розсуду. Умови застосування адміністративного розсуду в діяльності публічної адміністрації.

Тема 19. Адміністративні послуги

Поняття, ознаки адміністративних послуг. Принципи надання адміністративних послуг. Види адміністративних послуг. Суб'єкти надання адміністративних послуг. Процедура надання адміністративних послуг.

Тема 20. Контроль та нагляд як засіб забезпечення законності у публічному адмініструванні.

Поняття та способи забезпечення законності в публічному адмініструванні. Поняття та види контролю. Нагляд суб'єктів публічної адміністрації як форма контролю.

Тема 21. Звернення громадян як засіб забезпечення законності у публічному адмініструванні.

Поняття та види звернень громадян. Вимоги до звернень громадян. Процедура розгляду звернень громадян. Електронна петиція.

Тема 22. Судовий та позасудовий захист публічних прав, свобод та законних інтересів у сфері публічного адміністрування.

Загальна характеристика судового захисту публічних прав. Поняття та предмет адміністративного оскарження. Принципи адміністративного оскарження. Суб'єкти процедури адміністративного оскарження. Характеристика процедури адміністративного оскарження.

Тема 23. Поліцейські заходи.

Поняття та ознаки поліцейських заходів. Загальні вимоги до поліцейських заходів. Види поліцейських заходів. Характеристика превентивних поліцейських заходів. Характеристика примусових поліцейських заходів.

Тема 24. Загальна характеристика адміністративної відповідальності.

Поняття, особливості, законодавче регулювання та підстави адміністративної відповідальності. Поняття та ознаки адміністративного проступку. Юридичний склад адміністративного проступку. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність. Особливість адміністративної відповідальності окремих суб'єктів:

неповнолітніх, юридичних осіб, військовослужбовців та осіб на яких поширюється дія дисциплінарних статутів.

Тема 25. Адміністративні стягнення.

Поняття і види адміністративних стягнень. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.

Тема 26. Провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Поняття, завдання та принципи провадження у справах про адміністративні правопорушення. Суб'єкти провадження у справах про адміністративні правопорушення. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення: Порушення провадження у справах про адміністративні правопорушення та адміністративне розслідування. Розгляд справи і винесення постанови. Оскарження постанови у справі про адміністративний проступок. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

1. Система принципів адміністративного права. Загальні та спеціальні принципи адміністративного права.
2. Поняття джерел адміністративного права та їх класифікація.
3. Система органів виконавчої влади та основні засади їх структурної побудови.
4. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади.
5. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади: основні засади діяльності.
6. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.
7. Місцеві органи виконавчої влади, як суб'єкти адміністративного права.
8. Поняття, ознаки та види публічної служби.
9. Принципи державної служби, їх правове закріплення.
10. Посади публічної служби, їх класифікація. Відмінність посад державної служби від політичних посад.
11. Поняття та види державних службовців.
12. Правовий статус публічного службовця, основні права і обов'язки.
13. Ранги службовців і порядок їх присвоєння.
14. Обмеження при проходженні державної служби.
15. Підстави для притягнення до дисциплінарної відповідальності державних службовців Дисциплінарні стягнення.
16. Припинення державної служби. Обмеження після припинення державної служби.
17. Поняття та види форм (інструментів) діяльності публічної адміністрації.
18. Індивідуальні адміністративні акти: поняття та ознаки.
19. Адміністративний договір: поняття та ознаки.
20. Правові основи прийняття органами публічної адміністрації нормативних актів:
21. Поняття та зміст адміністративної послуги.

22. Види адміністративних послуг та відмежування адміністративних послуг від інших видів діяльності органів публічної адміністрації, а також від інших видів послуг.

23. Центр надання адміністративних послуг як організаційна форма надання адміністративних послуг

24. Порядок надання адміністративних послуг, строки та плата за їх надання.

25. Поняття і сутність електронного урядування

26. Електронні адміністративні послуги та їх правове забезпечення

27. Електронні петиції та електронні звернення громадян;

28. Державний контроль (нагляд) та його місце в діяльності публічної адміністрації.

29. Процедура розгляд адміністративної скарги.

30. Завдання адміністративного судочинства та роль органів судової влади у здійсненні контролю за діяльністю публічної адміністрації.

31. Організація адміністративного судочинства в Україні: система адміністративних судів в Україні.

32. Поняття та принципи адміністративної відповідальності як різновиду юридичної відповідальності.

33. Підстави адміністративної відповідальності.

34. Адміністративне правопорушення як підстава адміністративної відповідальності.

35. Склад адміністративного правопорушення. Види складів адміністративного правопорушення.

36. Адміністративні стягнення, їх види та сутність.

37. Порядок накладення адміністративних стягнень.

38. Поняття, завдання і принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення.

39. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.

40. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Список рекомендованої літератури

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Дата оновлення 01.012020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к-96вп>.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 17.12.1984 р. №8073-Х. Дата оновлення: 25.10.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. №2747-IV. Дата оновлення 19.10.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.

4. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. №4495- VI. Дата оновлення 31.10.2024 р.

5. Виборчий кодекс України від 19.12.2019 р. 396-IX. Дата оновлення 31.12.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>.

6. Про політичні партії в Україні : Закон України від 05.04.1991р. №2365-III. Дата оновлення: 21.09.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>.

7. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25.03.1992

р. №2232-XII. Дата оновлення 30.10.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>.

8. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. №2657-XII. Дата оновлення 27.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

9. Про дорожній рех : Закон України від 14.06.1993 р. № 3353-XII. Дата оновлення 01.01.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>.

10. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 р. №264/94-ВР. Дата оновлення 19.05.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

11. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. №393/96-ВР. Дата оновлення 31.12.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

12. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. №280/97-ВР. Дата оновлення 30.10.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

13. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР. Дата оновлення 29.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>.

14. Про столицю України – місто-герой Київ : Закон України від 15.01.1999 р. №401-XIV. Дата оновлення 01.01.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/401-14#Text>.

15. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. №586-XIV. Дата оновлення 30.10.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.

16. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : Закон України від 15.09.1999 р. № 1045-XIV. Дата оновлення 24.12.2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text>.

17. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 р. № 2235-III. Дата оновлення 25.08.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>.

18. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 18.01.2001 р. № 3773-VI. Дата оновлення 30.10.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>.

19. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III. Дата оновлення 01.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>.

20. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. Дата оновлення 31.12.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.

21. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 07.08.2022 р. № 1861-VI. Дата оновлення 31.12.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>.

21. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2997-VI. Дата оновлення 27.04.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.

22. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 р. № 7943-

VII. Дата оновлення 08.03.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>.

23. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. Дата оновлення 08.10.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

24. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. Дата оновлення 31.10.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>.

25. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 р. № 3671-VI. Дата оновлення 03.08.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>.

26. Про громадянські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. Дата оновлення 03.09.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>.

27. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI. Дата оновлення 27.04.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>.

28. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення 11.10.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

29. Про військові цивільні адміністрації : Закон України від 03.02.2015 р. № 141-VIII. Дата оновлення 18.05.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text>.

30. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. Дата оновлення 22.07.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

31. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. Дата оновлення 16.08.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

32. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. Дата оновлення 30.06.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.

33. Про правовий надзвичайного стану : Закон України від 16.03.2021 р. № 150-III. Дата оновлення 18.05.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>.

34. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 р. № 2073-IX. Дата оновлення 01.01.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>.

35. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник / ред.. колегія В.Б. Авер'янов. Київ : Юрид. думка, 2004.

36. Біла-Тіунова Л.Р. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу». Одеса : Фенікс, 2020. 628 с.

37. Біла-Тіунова Л.Р., Стець О.М. Службове право України : підручник. Одеса : Фенікс, 2022. 771 с.

38. Загальне адміністративне право : підручник. / За заг. ред. І.С. Гриценка. Київ : Юрінком Інтер, 2015.

39. Загальне адміністративне право : підручник / за заг. ред. С. Ківалова і Л. Білої-Тіунової; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 792 с.

40. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право : навч. посіб. / за заг. ред.. Р.С.Мельника. Київ : Ваїте, 2014. 376 с.

41. Поліцейська (адміністративна) діяльність : навч. посіб. / за заг. ред.. О.І. Безпалової. Харків, 2020.

42. Поліцейська діяльність : підручник / А.Є. Фоменко, О.С.Юнін, Р.В. Миронюк, А.О. Собакарь та інш.; за заг. ред.. О.С. Юніна. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр.. справ, 2022.

43. Ярова Р.В. Практичні аспекти притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення, передбачене СТ. 132-1 КУпАП. *Юридичний електронний журнал*. 2023. №10. С. 710-712. http://www.lsej.org.ua/10_2023/172.pdf; http://www.lsej.org.ua/10_2023/10_2023.pdf.

44. Ярова Р.В. Особливості адміністративних стягнень, що застосовуються до спеціальних суб'єктів – водіїв автотранспортних засобів. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2023. Том 34 (73). №3. С. 166-172. https://www.juris.vernadskeyjournals.in.ua/journals/2023/3_2023/29.pdf

45. Ярова Р.В. Практичні аспекти застосування антикорупційного законодавства. *Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки»*. Випуск 2 (49), 2021. С.231-237. <http://publications.ntu.edu.ua/visnyk/49/231-237.pdf>.

46. Ярова Р.В. Практичні аспекти застосування закону України про запобігання корупції в частині обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. *Юридичний електронний науковий журнал*. 2020. №8. – С. 538-540 http://lsej.org.ua/8_2020/136.pdf.

3. ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО» ТА «ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Тема 1. Поняття та загальна характеристика цивільного права як галузі.

Тема 2. Джерела цивільного права. Загальна характеристика цивільного законодавства.

Тема 3. Цивільне право як наука і навчальна дисципліна.

Тема 4. Поняття, види та особливості цивільного правовідношення.

Тема 5. Здійснення та захист цивільних прав.

Тема 6. Відповідальність у цивільному праві.

Тема 7. Об'єкти цивільних прав.

Тема 8. Фізична особа як суб'єкт цивільного права та як суб'єкт підприємницької діяльності.

Тема 9. Особисті немайнові права.

Тема 10. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права.

Тема 11. Господарські товариства.

Тема 12. Держава та територіальні громади як суб'єкти цивільних правовідносин.

Тема 13. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

Тема 14. Правочини.

Тема 15. Представництво та довіреність.

Тема 16. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність.

Тема 17. Поняття права власності. Способи набуття та припинення права власності.

Тема 18. Право приватної власності фізичних та юридичних осіб.

Тема 19. Право державної власності та комунальної власності.

Тема 20. Право спільної власності.

Тема 21. Інші речові права. Володіння.

Тема 22. Захист права власності.

Тема 23. Інтелектуальна власність як об'єкт правової охорони.

Тема 24. Авторське право і суміжні права.

Тема 25. Патентне право.

Тема 26. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг.

Тема 27. Загальні положення про цивільно-правовий договір та зобов'язання.

Тема 28. Виконання зобов'язань.

Тема 29. Способи забезпечення виконання зобов'язань.

Тема 30. Припинення зобов'язань.

Тема 31. Договір купівлі-продажу.

Тема 32. Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.

Тема 33. Договір міни (бартеру).

Тема 34. Договір дарування.

Тема 35. Договір ренти.

Тема 36. Договір довічного утримання (догляду).

Тема 37. Договір майнового найму (оренди).

Тема 38. Договір лізингу.

Тема 39. Договір позички.

Тема 40. Договір підряду.

Тема 41. Договір про надання послуг: загальні положення.

Тема 42. Договори перевезення.

Тема 43. Договір зберігання.

Тема 44. Договір страхування.

Тема 45. Договір доручення.

Тема 46. Договір комісії.

Тема 47. Договір управління майном.

Тема 48. Договір позики, кредитний договір, договір банківського вкладу.

Тема 49. Зобов'язання щодо здійснення фінансових послуг.

Тема 50. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 51. Договір комерційної концесії.

Тема 52. Загальні положення про зобов'язання щодо спільної діяльності та договір простого товариства.

Тема 53. Зобов'язання з односторонніх дій.

Тема 54. Позадоговірні зобов'язання (деліктні зобов'язання та зобов'язання із набуття, збереження майна без достатньої правової підстави).

Тема 55. Спадкове право.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

1. Поняття, система та джерела цивільного права України.
2. Поняття, структура, види, підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Юридичні факти у цивільному праві.
3. Способи захисту цивільних прав.
4. Цивільна правосуб'єктність фізичної особи. Обмеження цивільної правосдатності фізичної особи. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи та визнання її недієздатною.
5. Порядок, підстави та правові наслідки визнання особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою. Правові наслідки появи особи, яка була визнана безвісно відсутньою чи оголошена померлою.
6. Опіка та піклування у цивільному праві.
7. Поняття та види особистих немайнових прав фізичної особи. Захист особистих немайнових прав за цивільним правом України.
8. Поняття, ознаки та види юридичних осіб. Порядок створення та припинення юридичних осіб. Поняття та види господарських товариств.
9. Поняття та види об'єктів цивільних прав. Класифікація речей у цивільному праві. Поняття та види майна.
10. Поняття, види та умови дійсності правочинів. Форма правочину та правові наслідки порушення форми правочину. Поняття та види недійсних та нікчемних правочинів. Оспорювані правочини.
11. Поняття, види та підстави представництва у цивільному праві.
12. Строки та терміни у цивільному праві.
13. Поняття, підстави та види цивільно-правової відповідальності. Обставини, що звільняють від цивільно-правової відповідальності.
14. Поняття та зміст права власності. Підстави набуття та припинення права власності. Захист права власності. Віндикаційний та негаторний позови.
15. Речові права на чуже майно. Поняття та зміст сервітуту. Емфітевзис та суперфіцій.
16. Поняття та зміст права інтелектуальної власності. Поняття та зміст авторського права та суміжних прав. Строк дії авторського права та суміжних прав. Поняття та характеристика патентного права.
17. Поняття, види та сторони зобов'язань. Підстави виникнення та припинення зобов'язань. Забезпечення виконання зобов'язань.
18. Поняття та види цивільно-правового договору, умови та порядок його укладення, зміни та припинення.
19. Поняття, види та загальна характеристика договорів про перехід права власності.
20. Поняття, загальна характеристика та види договорів майнового найму.
21. Поняття, загальна характеристика та види договору підряду.
22. Поняття, загальна характеристика та види договорів перевезення.

23. Поняття, види та загальна характеристика договору зберігання. Спеціальні види зберігання.

24. Поняття, юридична характеристика, сторони, форма та зміст договору управління майном.

25. Договір позики. Кредитний договір. Договір факторингу.

26. Договір комерційної концесії.

27. Поняття, види та підстави виникнення недоговірних зобов'язань. Поняття моральної шкоди та порядок її відшкодування.

28. Загальна характеристика спадкового права. Поняття та склад спадщини, час та місце відкриття спадщини. Право на спадщину. Спадковий договір.

29. Спадкування за заповітом. Поняття та види заповітів. Форма заповіту та порядок його посвідчення. Порядок зміни чи скасування заповіту. Право на обов'язкову частку у спадщині.

30. Спадкування за законом. Черговість спадкування за законом. Зміна черговості спадкування.

Список рекомендованої літератури

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №40-48. Ст. 356.
3. Цивільне право України: підруч. Частина загальна/ Баранова Л.М., Дуденко Т.В. та ін. ; за ред. проф. І. В.. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ECUS, 2024. 568 с.
4. Цивільне право. Особлива частина: навч. посіб./[Аврамова О. Е., Вакулович Е. В., Горбенко А. С. та ін.]: за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарєва ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 420с.
5. Цивільний кодекс України. Станом на 01 січня 2023 р.: наук.-практ. коментар / за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. Харитонova Є. О., канд. юрид. наук, доц. Калітенко О. М. – Київ : Норма права, 2023. 1424 с.
6. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. за ред. О.В.Дзери (кер. авт. кол.), Н.С.Кузнєцової, В.В.Луця. Київ : Юрінком Інтер, 2019. Т.І. 752 с.

ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Тема 1. Поняття, загальна характеристика та джерела цивільного процесуального права. Цивільний процес.

Судовий захист прав і охоронюваних законом інтересів. Сутність правосуддя в цивільних справах і цивільного судочинства. Система судів цивільної юрисдикції. Поняття цивільного процесу (цивільного судочинства). Цивільне судочинство й інші форми судочинства. Форми та способи захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб. Конституція України про право громадян на судовий захист. Поняття цивільного процесуального права. Предмет, метод і система цивільного процесуального права. Значення цивільного процесуального права в сучасній правовій доктрині. Джерела цивільного процесуального права. Цивільно-процесуальні норми, їх структура. Види цивільного судочинства. Стадії цивільного процесу.

Тема 2. Принципи цивільного процесуального права України.

Поняття та система принципів цивільного судочинства. Загальновизнані принципи права та судове правозастосування. Правові аксіоми в цивільному судочинстві. Конституційні основи (принципи) правосуддя у цивільних справах

Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини.

Поняття, ознаки і види цивільних процесуальних правовідносин. Підстави виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Поняття суб'єкта цивільних процесуальних правовідносин. Види суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин.

Тема 4. Суд як суб'єкт цивільного процесу.

Суд як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Правосуб'єктність органів судової влади. Правові засади діяльності суду. Правовий статус і роль суду у цивільному процесі. Склад суду. Секретар судового засідання. Судовий розпорядник. Помічник судді. Відвід судді. Відвід секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача.

Тема 5. Сторони та інші учасники цивільного процесу. Представництво у цивільному процесі.

Склад учасників справи. Процесуальні права та обов'язки учасників справи. Неприпустимість зловживання процесуальними правами. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність. Сторони в цивільному процесі, їхні спеціальні процесуальні права та обов'язки. Основні риси сторін у цивільному процесі, види сторін. Характеристика прав і обов'язків сторін. Спеціальні права сторін. Процесуальна співучасть. Мета і підстави співучасті. Види співучасті. Процесуальні права і обов'язки співучасників. Поняття належної та неналежної сторони. Процесуальне правонаступництво (поняття і підстави). Порядок вступу в процес правонаступника і його правовий статус. Поняття зловживання процесуальними правами. Види зловживань процесуальними правами. Протидія зловживанню процесуальними правами. Поняття та види третіх осіб у цивільному процесі. Основні ознаки третіх осіб. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги. Підстави та процесуальний порядок їх вступу у справу. Процесуальні права і обов'язки третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги. Відмінність третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги, від співпозивачів. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог. Підстави і процесуальний порядок їх вступу (залучення) у справу. Процесуальні права і обов'язки третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог. Відмінність третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог, від співучасників (співпозивачів, співвідповідачів). Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. Особи, які сприяють розглядові справи, їх класифікація. Свідки, експерт, експерт з питань права, перекладач, спеціаліст, їх процесуальне становище та функції, права і обов'язки. Помічник судді, секретар судового засідання, судовий розпорядник.

Тема 6. Цивільна юрисдикція та підсудність цивільних справ суду.

Органи, які захищають суб'єктивні права і інтереси громадян і організацій. Поняття цивільної юрисдикції. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Інстанційна юрисдикція. Територіальна юрисдикція (підсудність).

Тема 7. Цивільні процесуальні строки. Судові витрати.

Поняття процесуальних строків та їх види. Обчислення процесуальних строків. Продовження та поновлення процесуальних строків. Наслідки порушення процесуальних строків. Поняття і види судових витрат у цивільному процесі. Судовий збір. Визначення ціни позову. Витрати, пов'язані з розглядом справи. Витрати, пов'язані з залученням свідків, спеціалістів, перекладачів, експертів та проведенням експертизи. Витрати на розшук відповідача, боржника, житини або транспортних засобів. Витрати, пов'язані з виконанням рішення. Оплата послуг адвоката. Звільнення від сплати судових витрат. Відстрочення та розстрочення сплати судових витрат. Розподіл судових витрат. Повернення судового збору.

Тема 8. Судові виклики та повідомлення. Заходи процесуального примусу.

Поняття судових викликів і повідомлень та їх види. Способи та порядок вручення судових повісток та повідомлень. Особливості здійснення викликів і повідомлень за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. Поняття процесуального примусу. Види заходів процесуального примусу. Підстави застосування заходів процесуального примусу. Порядок застосування окремих заходів процесуального примусу. Попередження і видалення із залу судового засідання. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Привід свідка. Штраф.

Тема 9. Докази, доказування та доведення у цивільному процесі.

Поняття і мета судового доказування. Поняття судового доказу. Докази і засоби доказування. Суб'єкти та предмет доказування. Поняття предмета доказування. Роль суду у збиранні доказів та підтвердженні суттєвих для справи фактів. Права і обов'язки суб'єктів процесу по поданні доказів. Строки подання доказів. Правові наслідки несвоечасного подання доказів. Класифікація доказів. Належність доказів і допустимість засобів доказування. Пояснення сторін і третіх осіб. Визнання сторони (третьої особи) як засіб доказування. Види визнання. Правові наслідки визнання. Оцінка доказів. Показання свідків. Процесуальний порядок допиту свідків. Права і обов'язки свідків. Письмові докази. Види письмових доказів (за змістом і формою). Порядок витребування письмових доказів. Речові докази. Поняття та особливості електронних доказів. Проблемні питання застосування електронних доказів. Експертиза. Підстави для проведення експертизи. Порядок призначення і проведення експертизи. Процесуальні права та обов'язки експерта. Додаткова і повторна експертиза. Забезпечення доказів. Підстави і способи забезпечення доказів. Порядок забезпечення доказів. Витребування доказів.

Тема 10. Наказне провадження.

Поняття, ознаки і суть наказного провадження. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. Звернення до суду з заявою про видачу судового наказу. Підстави для відмови у прийнятті заяви про видачу судового наказу. Правові наслідки повернення заяви або відмови у її прийнятті. Поняття судового наказу. Зміст судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили. Скасування судового наказу.

Тема 11. Позовне провадження.

Поняття позовного провадження, його характерні ознаки та види. Поняття позову та його елементи. Право на позов, право на пред'явлення позову та

процесуальний порядок його реалізації. Види позовів та їх класифікація. Процесуальний порядок пред'явлення позову. Порядок виправлення недоліків; підстави для відмови у відкритті провадження у справі; правові наслідки відкриття провадження у справі. Загальна характеристика суб'єктів позовного провадження. Сторони як суб'єкти позовного провадження. Поняття сторін, їх риси, процесуальні права та обов'язки. Процесуальна співучасть та її види. Заміна неналежного відповідача, залучення співвідповідачів. Процесуальне наступництво. Захист відповідача від пред'явленого позову. Умови об'єднання і роз'єднання позовів. Загальні умови об'єднання позовів. Роз'єднання позовів. Мирова угода. Врегулювання спору за участю судді. Забезпечення позову. Підстави забезпечення позову. Способи забезпечення позову. Заміна виду забезпечення позову або скасування заходів забезпечення позову. Відшкодування збитків, завданих забезпеченням позову, та повернення предмета застави. Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження.

Тема 12. Стадії цивільного процесу у суді першої інстанції.

Відкриття провадження у справі. Поняття та значення підготовчого провадження. Підготовче судове засідання: мета і строки, порядок призначення, значення. Класифікація дій з підготовки справи до судового розгляду. Підготовча частина судового розгляду. Наслідки неявки до суду осіб, викликаних у судові засідання. Відводи суддів (судді) та інших учасників процесу (підстави і порядок вирішення). Відкладення розгляду справи. Зупинення провадження у справі. Відмінність відкладення розгляду справи від зупинення провадження у справі. Розгляд справи по суті. Відкриття розгляду справи по суті. Порядок з'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати. Ухвалення і оголошення судового рішення. Закінчення справи без ухвалення судового рішення: закриття провадження у справі; залишення заяви без розгляду. Особливості розгляду справ у порядку спрощеного провадження. Поняття та підстави (умови) заочного розгляду справи. Порядок повідомлення відповідача про заочне рішення. Перегляд заочного рішення. Повноваження суду при перегляді заочного рішення.

Тема 13. Фіксування цивільного процесу. Електронне судочинство.

Фіксування цивільного процесу технічними засобами. Журнал судового засідання, його зміст та значення. Протоколи окремих процесуальних дій. Право осіб, які беруть участь у справі, знайомитись з журналом судового засідання. Зауваження на технічний запис або журнал. Порядок розгляду зауважень. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система та її функції. Електронне судочинство.

Тема 14. Рішення суду першої інстанції.

Поняття і види судових рішень. Відмінність судового рішення від судової ухвали та судового наказу. Поняття, суть і значення судового рішення. Вимоги, яким повинно відповідати судові рішення. Усунення недоліків судового рішення судом, який його постановив. Роз'яснення рішення. Відстрочка, розстрочка, зміна порядку і способу виконання рішення. Законна сила рішення суду. Вступ рішення в законну силу. Ухвали суду першої інстанції. Види ухвал (за змістом, формою, порядком постановлення). Законна сила судових ухвал. Окремі ухвали, їх зміст та значення.

Тема 15. Окреме провадження.

Поняття і суть окремого провадження. Відмінність окремого провадження від наказного та позовного провадження. Порядок розгляду справ окремого провадження.

Тема 16. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.

Суть і завдання інституту апеляційного провадження. Суб'єкти апеляційного оскарження. Строки та порядок апеляційного оскарження. Об'єкти оскарження. Підготовка справи до апеляційного провадження та призначення до слухання. Порядок розгляду справ апеляційної інстанції. Межі розгляду справи судом апеляційної інстанції. Права та обов'язки суб'єктів апеляційного провадження під час розгляду справи. Повноваження суду апеляційної інстанції: а) відхилення апеляційної скарги; б) підстави для скасування рішення суду і передачу на новий розгляд; в) підстави для скасування рішення і закриття провадження у справі або залишення заяви без розгляду; г) підстави для скасування рішення суду першої інстанції і ухвалення нового рішення. Постанови суду апеляційної інстанції та порядок їх ухвалення. Порядок апеляційного оскарження ухвал суду першої інстанції. Суть і значення касаційного перегляду постанов суду апеляційної інстанції. Суб'єкти та об'єкти касаційного оскарження, касаційне подання. Відмінність між об'єктами оскарження в касаційному та апеляційному порядку. Строки та порядок касаційного оскарження, касаційне подання. Процесуальні засоби звернення до суду касаційної інстанції. Зміст касаційних звернень. Приєднання до касаційної скарги. Суди касаційної інстанції, що уповноважені переглядати справи у порядку касації. Порядок вирішення питання про передачу справи на розгляд складу судової палати. Порядок розгляду справи судом касаційної інстанції. Межі розгляду справи. Права та обов'язки осіб, які беруть участь в касаційному провадженні. Повноваження суду касаційної інстанції. Зміст та порядок постановлення ухвали суду касаційної інстанції. Порядок розгляду касаційної скарги, касаційного подання прокурора, що надійшли до суду касаційної інстанції після закінчення касаційного розгляду справи.

Тема 17. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Відновлення втраченого судового провадження.

Загальна характеристика перегляду судових рішень у зв'язку з виключними обставинами. Підстави перегляду судових рішень за виключними обставинами. Порядок відкриття провадження у зв'язку з виключними обставинами. Строки відкриття провадження. Суди, які вправі переглядати справи з виключними обставинами. Загальна характеристика перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами. Підстави перегляду рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами. Порядок відкриття провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами. Строки відкриття провадження. Суди, які вправі переглядати справи у зв'язку з нововиявленими обставинами. Порядок перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами. Повноваження суду. Поняття втрати судового провадження. Процесуальний порядок відновлення втраченого судового провадження. Рішення суду про відновлення втраченого судового провадження.

Тема 18. Звернення судових рішень до виконання. Судовий контроль.

Поняття та загальні засади виконавчого провадження. Органи примусового виконання. Роль суду у виконавчому провадженні. Сторони у виконавчому провадженні, їх права і обов'язки. Захист прав стягувача, боржника та інших осіб у виконавчому провадженні. Акти, які підлягають примусовому виконанню (підстави виконання). Виконавчі документи, їх види і правове значення. Порядок видання виконавчого листа. Дублікат виконавчого листа. Виконавча давність. Перерва і зупинення строків виконавчої давності. Поновлення строків виконавчої давності. Загальні правила виконавчого провадження. Звернення виконавчого документу до виконання. Добровільне виконання. Заходи примусового виконання. Час вчинення виконавчих дій. Зупинення і закриття виконавчого провадження. Повернення виконавчого документа стягувачу. Витрати, пов'язані з виконанням рішень. Звернення стягнення на майно боржника. Виявлення та арешт майна боржника. Майно, на яке не може бути звернено стягнення. Продаж арештованого майна. Звернення стягнення на майно боржника, яке знаходиться у інших осіб. Звернення стягнення на будівлі. Звернення стягнення на майно боржника – юридичної особи. Звернення стягнення на заробітну плату та інші види доходів боржника. Захист прав стягувача, боржника та інших осіб під час провадження виконавчих дій. Виконання судових рішень у немайнових спорах.

Тема 19. Провадження у справах за участю іноземних осіб. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.

Поняття міжнародного цивільного процесу. Джерела міжнародного цивільного процесу. Правове становище іноземних осіб у цивільному процесі. Підсудність цивільних справ за участю іноземних осіб. Провадження у справі за участю іноземної особи до судового розгляду. Визнання і виконання рішень іноземних судів в Україні. Порядок подання клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Розгляд клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду, підстави для відмови у його задоволенні. Порядок подання клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню та його розгляд. Статус Європейського суду з прав людини. Порядок звернення до Європейського суду з прав людини. Процедура прийняття скарги Європейським судом з прав людини та її розгляд. Рішення Європейського суду з прав людини та їх виконання в національних правопорядках.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

1. Предмет та система цивільного процесуального права України: його роль у системі права, основні норми і джерела.
2. Завдання та функції цивільного процесу, стадії та види проваджень у цивільному процесі.
3. Поняття і види джерел цивільного процесуального права. Аналогія закону та аналогія права.
4. Принципи цивільного процесу: їх класифікація, значення та роль у регулюванні судочинства.
5. Цивільні процесуальні правовідносини: поняття, структура, виникнення та припинення.

6. Система і структура цивільних процесуальних відносин. Об'єкт і зміст цивільних процесуальних відносин, їх суб'єкти.

7. Суд як обов'язковий суб'єкт у цивільних процесуальних правовідносинах: правове положення, склад та функції суду.

8. Правові основи та порядок відводу судді, розгляд заяви про відвід, наслідки порушення правил відводу.

9. Сторони в цивільному процесі, їх процесуальні права та обов'язки. Цивільна процесуальна правоздатність і цивільна процесуальна дієздатність.

10. Представництво у цивільному процесі. Особи, які можуть бути представниками в суді. Межі повноважень представника і порядок їх оформлення.

11. Поняття цивільної юрисдикції, її види (предметна, суб'єктна, інстанційна) та правила порушення юрисдикційних процедур.

12. Підсудність цивільних справ: поняття, види та наслідки її порушення.

13. Строки у цивільному процесі: їх значення, встановлення та порушення.

14. Судовий збір: порядок сплати, звільнення та повернення.

15. Доказування у цивільному процесі: поняття, суб'єкти, предмет, засоби та допустимість доказів.

16. Представництво у суді: особи, які можуть бути представниками, та межі їх повноважень.

17. Заходи процесуального примусу: види, застосування і правові наслідки.

18. Поняття та структура позовного провадження в цивільному процесі України.

19. Види і особливості позовів, порядок їх пред'явлення та зміни.

20. Форма, зміст та підстави залишення позовної заяви без руху або повернення.

21. Процесуальний порядок відкриття провадження у цивільній справі, підстави для відмови.

22. Захист інтересів відповідача у цивільному процесі. Заперечення проти позову та їх види.

23. Забезпечення цивільного позову. Підстави, види і процесуальний порядок забезпечення позову, заміни забезпечення позову та скасування заходів забезпечення позову.

24. Підготовче провадження, його роль та порядок проведення.

25. Процесуальний порядок розгляду судом цивільної справи по суті. Частини судового розгляду.

26. Зміна, відмова або визнання позову, а також мирова угода у цивільному процесі.

27. Поняття та особливості наказного провадження; зміст та скасування судового наказу.

28. Особливості розгляду окремих категорій справ у окремому провадженні.

29. Умови та процесуальний порядок заочного розгляду справи у цивільному процесі. Порядок перегляду заочного рішення.

30. Поняття, форми та значення фіксування цивільного процесу. Зауваження щодо технічного запису судового засідання, протоколу судового засідання та їх розгляд

31. Процесуальні підстави та порядок апеляційного та касаційного перегляду судових рішень.

32. Особливості розгляду цивільних справ з іноземним елементом, виконання та визнання судових рішень іноземних судів, міжнародних арбітражів.

Список рекомендованої літератури

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004, № 40–41, 42, ст. 492 зі змінами та доповненнями.

3. Про судоустрій і статус суддів: закон України 02.06.2016 № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2016, № 31, ст. 545.

4. Про судовий збір: закон України від 08. 07. 2011 р. *Голос України* від 03.08.2011 р. № 142.

5. Про судові рішення у цивільній справі: постанова Пленуму Верховного Суду України від 18 грудня 2009 р. №14. *Бюлетень законодавства і юридичної практики України*. 2010. № 1.

6. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96. *Вісник Верховного Суду України*. 1997. № 1. С. 3–6.

7. Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції: постанова Пленуму Верховного Суду України. №2. 12.06.2009 р. *Вісник Верховного Суду України*. 2009. № 4. С. 11–14.

8. Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду: постанова Пленуму Верховного Суду України, № 5, 12.06.2009 р. *Вісник Верховного Суду України*. 2009. № 4. С. 15–18.

9. Збірник Постанов Пленуму Верховного Суду в цивільному судочинстві / Р. В. Вереша, 2018. 392 с.

10. Васильєв С. В. Цивільний процес : підручник. Київ : Алерта, 2019. 506 с. 5. Ізарова І. О., Ханік-Посполітак Р. Ю. Цивільний процес України : Навч. посіб. для студ. юрид. спец. закладів вищої освіти. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : ВД «Дакор», 2019. 274 с.

11. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. Вид. 4-те, перероб. та доп. / За заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М. М. Ясинка. Київ : Алерта, 2024. 928 с. ISBN 978-617-566-852-8

4. ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО» ТА «КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Тема 1. Загальна характеристика Кримінального права.

Кримінальне право та його значення. Генеза розвитку кримінального права. Доктрина (школи) кримінального права. Предмет та метод кримінального права. Принципи кримінального права. Кримінально-правові відносини: суб'єкт та зміст. Завдання, функції та система кримінального права. Кримінальне право в системі національного права, його взаємозв'язок з іншими галузями права. Сучасна кримінально-правова політика, її напрями. Реформа кримінального права.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність.

Форми реалізації кримінальної відповідальності. Поняття та ознаки закону про кримінальну відповідальність. Кримінально-правова норма: поняття та структура. Прийоми (способи) тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Класифікація тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі, його зворотня дія. Чинність закону про кримінальну відповідальність в просторі. Об'єкти території України, де діє КК України. Чинність закону про кримінальну відповідальність за колом осіб. Екстрадиція в кримінальному праві.

Тема 3. Кримінальне правопорушення.

Правомірна поведінка та її різновиди. Поняття та ознаки кримінального правопорушення. Відмінність кримінальних правопорушень від інших видів правопорушень. Малозначність діяння. Класифікація кримінальних правопорушень. Готування до кримінального правопорушення. Замах на кримінальне правопорушення. Закінчене кримінальне правопорушення як кінцева стадія. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця.

Тема 4. Об'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Склад кримінального правопорушення, його елементи та класифікація. Кримінально-правова кваліфікація. Формула кваліфікації. Поняття, значення та структура об'єкта кримінального правопорушення. Види об'єктів кримінального правопорушення. Факультативні ознаки об'єкта кримінального правопорушення. Поняття, значення і структура об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суспільно небезпечне діяння як обов'язкова ознака об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Вплив нездоланної сили та примусу на кримінальну відповідальність. Суспільно небезпечні наслідки та причинновий зв'язок між діянням та наслідками. Факультативні ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Тема 5. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Поняття та ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Співвідношення понять «суб'єкт кримінального правопорушення», «особа злочинця» та «особа, яка вчинила кримінальне правопорушення». Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Осудність, неосудність та обмежена осудність суб'єкта. Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення: поняття і види. Поняття та значення суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Вина як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, її зміст, сутність та форми. Умисел: поняття, види, характеристика. Необережність: поняття, види, характеристика. Мотив, мета та емоційний стан як додаткові ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Помилка в кримінальному праві та її кримінально-правове значення.

Тема 6. Співучасть у кримінальному правопорушенні.

Поняття співучасті, її ознаки та кримінально-правові аспекти. Види співучасників. Кримінальна відповідальність співучасників. Експрес виконавця. Добровільна відмова співучасників та її наслідки. Прості форми співучасті. Складні форми співучасті. Трансформація співучасті у кримінальному правопорушенні. Причетність до кримінального правопорушення. Провокація злочину.

Тема 7. Множинність кримінальних правопорушень.

Поняття та ознаки множинності злочинів. Одиначні злочини. Повторність кримінальних правопорушень. Сукупність кримінальних правопорушень. Рецидив злочинів.

Тема 8. Обставини, що виключають протиправність діяння.

Загальна характеристика обставин, що виключають протиправність діяння. Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Тема 9. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття, ознаки та види звільнення від кримінальної відповідальності. Загальні умови та порядок звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.

Тема 10. Покарання та його види.

Заходи кримінально-правового впливу та місце покарання в цих заходах. Покарання: поняття та ознаки. Класифікація покарань. Мета і межі покарання. Правові наслідки ухилення від покарання. Система покарань: поняття та ознаки. Характеристика основних видів покарання. Характеристика додаткових видів покарання. Покарання, які можуть застосовуватися, як основні і як додаткові.

Тема 11. Призначення покарання.

Інститут призначення покарання та його принципи. Загальні засади призначення покарання. Характеристика обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання. Спеціальні правила призначення покарання. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань.

Тема 12. Характеристика інших примусових заходів кримінально-правового характеру.

Поняття та основні ознаки заходів кримінально-правового характеру. Обмежувальні заходи. Примусові заходи медичного характеру. Примусове лікування. Спеціальна конфіскація. Судимість та її правові наслідки. Строки

погашення та зняття судимості. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Інститут пробації.

Тема 13. Звільнення від покарання та його відбування.

Поняття та види звільнення від покарання та його відбування. Види звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від призначеного судом покарання особи, засудженої за діяння, караність якого усунена законом. Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності, встановлених в ст. 49 КК України. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до 7 років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання для проходження військової служби. Заміна покарання або його невідбутої частини більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до 3 років. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу засудженого для обміну як військовополоненого. Амністія. Помилування.

Тема 14. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх. Примусові заходи виховного характеру: поняття, види, підстави застосування. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх і особливості їх призначення. Особливості та види звільнення неповнолітніх від покарання. Особливості та види звільнення неповнолітніх від відбування покарання. Погашення і зняття судимості для неповнолітніх.

Тема 15. Загальна характеристика Особливої частини Кримінального права. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Поняття Особливої частини законодавства про кримінальну відповідальність, її система і значення. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень. Значення правильної кримінально-правової кваліфікації.

Тема 16. Злочини проти основ національної безпеки.

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Види дій. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки. Державна зрада. Поняття державної зради. Склад злочину. Умови звільнення особи від кримінальної відповідальності за державну зраду. Колабораційна діяльність та її склад. Шпигунство. Поняття шпигунства. Склад злочину. Умови звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка вчинила шпигунство. Посягання на життя державного чи громадського діяча. Склад злочину. Диверсія. Поняття диверсії. Склад злочину. Відмежування диверсії від терористичного акту та інших суміжних кримінальних правопорушень.

Тема 17. Кримінальні правопорушення проти життя.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я. Умисне вбивство. Поняття та види. Склад умисного вбивства без обтяжуючих і пом'якшуючих обставин. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах. Види обтяжуючих обставин. Умисне вбивство, вчинене з особливою жорстокістю. Умисне вбивство, вчинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб. Умисне вбивство з корисливих мотивів. Умисне вбивство з хуліганських мотивів. Умисне вбивство, вчинене на замовлення. Умисне вбивство при пом'якшуючих обставинах, його види. Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Поняття сильного душевного хвилювання. Склад кримінального правопорушення. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Склад кримінального правопорушення. Відповідальність співучасників цього кримінального правопорушення. Вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Склад кримінального правопорушення. Вбивство через необережність. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Доведення до самогубства. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Погроза вбивством. Склад кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від замаху на вбивство. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 18. Кримінальні правопорушення проти здоров'я.

Умисне тяжке тілесне ушкодження. Поняття тілесного ушкодження. Поняття умисного тяжкого тілесного ушкодження і його види. Критерії визнання тілесного ушкодження тяжким. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки умисного тяжкого тілесного ушкодження. Відмежування тяжкого тілесного ушкодження, внаслідок якого сталася смерть потерпілого, від умисного та необережного вбивства. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Поняття середньої тяжкості тілесного ушкодження. Критерії визнання тілесного ушкодження таким, що є середньої тяжкості. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Поняття сильного душевного хвилювання (фізіологічного афекту). Склад кримінального правопорушення. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Поняття перевищення меж необхідної оборони. Поняття перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Склад кримінального правопорушення. Умисне легке тілесне ушкодження. Поняття легкого тілесного ушкодження та його види. Критерії визнання тілесного ушкодження легким. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Побой і мордування. Поняття побойів і мордування. Склади кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від тілесних ушкоджень. Каткування. Поняття каткування. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування каткування від інших кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Склади кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Порушення прав пацієнта. Склад кримінального правопорушення. Незаконне проведення дослідів над людиною. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин

людини. Склад кримінального правопорушення. Відповідальність за вилучення у людини її органів або тканин, незаконну торгівлю ними, участь у транснаціональних організаціях, які займаються такою діяльністю. Кваліфікуючі ознаки. Незаконне проведення абортів. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Залишення в небезпеці. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від залишення в небезпеці. Порухення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Захоплення заручників. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування захоплення заручника від незаконного позбавлення волі або викрадення людини. Підміна чужої дитини. Склад кримінального правопорушення. Торгівля людьми. Склад кримінального правопорушення.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Зґвалтування. Поняття зґвалтування. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Сексуальне насильство. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від зґвалтування. Примушування до вступу в статевий зв'язок. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Узагальнена характеристика кримінальних правопорушень проти виборчого права та права брати участь у референдумі. Узагальнена характеристика кримінальних правопорушень проти особистих прав і свобод людини і громадянина. Узагальнена характеристика кримінальних правопорушень проти трудових прав. Порухення авторського права і суміжних прав. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від кримінальних правопорушень проти власності. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 22. Кримінальні правопорушення проти власності.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти власності. Об'єкт та предмет цих кримінальних правопорушень. Система кримінальних правопорушень проти власності. Крадіжка. Поняття крадіжки. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від грабежу та

привласнення випадково знайденого. Грабіж. Поняття грабежу. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування грабежу від крадіжки та від розбою. Розбій. Поняття розбою. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від грабежу та від вимагання. Вимагання. Поняття вимагання. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування вимагання від розбою та від катування. Шахрайство. Поняття шахрайства. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування шахрайства від крадіжки та грабежу, від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від крадіжки та від зловживання владою. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від шахрайства, від привласнення чи розтрата майна. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Склад кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від суміжних кримінальних правопорушень проти власності. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом. Склад кримінального правопорушення. Відмінність від легалізації майна здобутого злочинним шляхом.

Тема 23. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Контрабанда. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від суміжних кримінальних правопорушень. Зайняття гральним бізнесом. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Фіктивне підприємництво. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Протидія законній господарській діяльності. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від вимагання та перевищення влади. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення. Доведення банку до неплатоспроможності. Склад кримінального правопорушення. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від кримінальних правопорушень проти власності. Маніпулювання на фондовому ринку. Склад кримінального правопорушення. Незаконне використання інсайдерської інформації. Склад кримінального

правопорушення. Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Склад кримінального правопорушення.

Тема 24. Кримінальні правопорушення проти довкілля.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти довкілля. Забруднення або псування земель. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від безгосподарського використання земель. Порухення правил охорони надр. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Незаконна порубка лісу. Склад кримінального правопорушення. Відмінність незаконної порубки лісу від кримінальних правопорушень проти власності. Незаконне полювання. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування незаконного полювання від кримінальних правопорушень проти власності.

Тема 25. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.

Поняття, загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Створення злочинної організації. Склад кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення. Бандитизм. Поняття банди, її ознаки. Склад кримінального правопорушення. Відмежування бандитизму від суміжних кримінальних правопорушень. Узагальнена характеристика терористичних кримінальних правопорушень. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Склади кримінального правопорушення.

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Склади кримінальних правопорушень. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за ці кримінальні правопорушення.

Тема 26. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва. Порухення вимог законодавства про охорону праці. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень. Порухення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпечкою. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від інших кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Тема 27. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від диверсії та кримінальних правопорушень проти власності. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Склади кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Порухення правил повітряних польотів. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Порухення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними

засобами. Поняття транспортного засобу. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Незаконне заволодіння транспортним засобом. Поняття незаконного заволодіння транспортним засобом. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від кримінальних правопорушень проти власності. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Тема 28. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Групове порушення громадського порядку. Склад кримінального правопорушення. Масові заворушення. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Хуліганство. Поняття хуліганства. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування хуліганства від групового порушення громадського порядку, масових заворушень та кримінальних правопорушень проти особи. Кваліфікація хуліганства за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Наруга над могилою. Склад кримінального правопорушення. Жорстоке поводження з тваринами. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Створення або утримання місць розпусти і звідництво. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Поняття сутенерства. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність. Склад кримінального правопорушення.

Тема 29. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших кримінальних правопорушень проти здоров'я населення. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознак.

Тема 30. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Розголошення державної таємниці. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від державної зради та шпигунства. Втрата документів, що містять державну таємницю. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від розголошення державної таємниці. Передача або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від державної зради, шпигунства і розголошення державної таємниці.

Тема 31. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та злочинів проти журналістів. Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Поняття захоплення. Склад кримінального правопорушення. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Склади кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від кримінальних правопорушень проти особи. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця. Поняття посягання на життя. Склад кримінального правопорушення. Співвідношення цього кримінального правопорушення з умисним вбивством у зв'язку з виконанням потерпілим службового або громадського обов'язку. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Склад кримінального правопорушення. Підrobлення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підrobлених документів. Склади кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Підкуп працівникам державного підприємства, установи чи організації. Склад кримінального правопорушення. Відмежування від одержання неправомірної вигоди. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Склад кримінального правопорушення. Відмежування від вимагання. Самоправство. Поняття самоправства. Склад кримінального правопорушення.

Тема 32. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 33. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Конституція України про підстави, межі та способи діяльності службових осіб. Значення кримінального права в боротьбі з корупцією. Службова особа: поняття і види. Особи, які надають публічні послуги. Зловживання владою або службовим становищем. Зловживання повноваженнями. Поняття службового зловживання. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовим становищем. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Перевищення повноважень. Поняття та види перевищення влади або службових повноважень. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від службового зловживання. Службове підроблення. Поняття службового підроблення. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Співвідношення цього кримінального правопорушення із службовим зловживанням. Відмежування службового підроблення від інших кримінальних правопорушень, пов'язаних із підробкою документів. Службова недбалість. Поняття службової недбалості. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від службового зловживання. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Поняття неправомірної вигоди. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Зловживання впливом. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Провокація підкупу. Поняття провокації підкупу. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 34. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти правосуддя. Конституція України про основні принципи та порядок здійснення правосуддя в Україні. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Склади кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність цього кримінального правопорушення від кримінальних правопорушень проти особистої волі особи. Примушування давати показання. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Невиконання судового рішення. Склади

кримінального правопорушення. Дії, що дезорганізують роботу виправних установ. Склад кримінального правопорушення. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 35. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

Поняття, загальна характеристика і види військових кримінальних правопорушень. Суб'єкти військових кримінальних правопорушень. Відповідальність за співучасть у цих кримінальних правопорушеннях осіб, які не є спеціальними суб'єктами. Непокора. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Невиконання наказу. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Співвідношення невиконання наказу та непокори. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Погроза або насильство щодо начальника. Склади кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Дезертирство. Поняття дезертирства. Склад кримінального правопорушення.

Кваліфікуючі ознаки. Відмежування дезертирства від самовільного залишення військової частини або місця служби. Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю. Склад кримінального правопорушення. Відмежування від державної зради. Добровільна здача в полон. Склад кримінального правопорушення. Відмежування від державної зради.

Тема 36. Кримінальні правопорушення проти миру безпеки людства та міжнародного правопорядку

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Особливості їх суспільної небезпечності та протиправності. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Склад кримінального правопорушення. Застосування зброї масового знищення. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Співвідношення цього кримінального правопорушення з воєнними злочинами. Геноцид. Поняття геноциду. Склад кримінального правопорушення. Співвідношення цього кримінального правопорушення зі кримінальними правопорушеннями проти особи. Відповідальність за публічні заклики до геноциду, виготовлення та розповсюдження матеріалів із такими закликами. Піратство. Поняття піратства. Склад кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Значення місця вчинення цього злочинів для його відмежування від суміжних злочинів.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

1. Елементи складу кримінального правопорушення.
2. Стадії вчинення кримінального правопорушення та їхнє значення для кваліфікації.
3. Кримінально-правова кваліфікація та її формула.

4. Ідеальна та реальна сукупність кримінальних правопорушень та її вплив на кваліфікацію кримінальних правопорушень.
5. Необхідна оборона як обставина, що виключає протиправність діяння.
6. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
7. Пробаційний нагляд як основний вид покарання.
8. Конфіскація майна як додатковий вид покарання, її відмежування від спеціальної конфіскації.
9. Загально-правові та кримінально-правові наслідки судимості.
10. Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх із застосуванням примусових заходів виховного характеру.
11. Кримінально-правова характеристика колабораційної діяльності (ст. 111-1 КК України).
12. Кримінально-правова характеристика умисного вбивства (ст. 115 КК України).
13. Кримінально-правова характеристика умисного тяжкого тілесного ушкодження (ст. 121 КК України).
14. Кримінально-правова характеристика крадіжки (ст. 185 КК України).
15. Кримінально-правова характеристика розбою (ст. 187 КК України).
16. Кримінально-правова характеристика контрабанди культурних цінностей та зброї (ст. 201 КК України).
17. Кримінально-правова характеристика ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст. 212 КК України).
18. Кримінально-правова характеристика незаконного заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель (ст. 239-1 КК України).
19. Кримінально-правова характеристика встановлення або поширення злочинного впливу (ст. 255-1 КК України).
20. Кримінально-правова характеристика порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК України).
21. Кримінально-правова характеристика хуліганства (ст. 296 КК України).
22. Кримінально-правова характеристика воєнних злочинів (ст. 438 КК України).
23. Кримінально-правова характеристика дезертирства (ст. 408 КК України).
24. Кримінально-правова характеристика підкупу особи, яка надає публічні послуги (ст. 368-4 КК України).
25. Кримінально-правова характеристика геноциду (ст. 442 КК України).

Список рекомендованої літератури

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник: у 3-х т. Том 1. Загальні засади / П.С. Берзін. 2-ге вид., виправл. та доповн. Київ, ВД “Дакор”, 2019. 562 с.
2. Бондаренко О.С. Кримінальне право. Загальна частина (у таблицях і схемах): навчальний посібник / О.С. Бондаренко, М.О. Думчиков. Суми: Сумський державний університет, 2022. 114 с.

3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник / За заг. ред. М.І. Хавронюка. К.: Ваїте, 2014. 944 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/8/9/358166.pdf>

4. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник; за заг. ред. проф. О.М. Литвинова; МВС України, Харків, 2020. 428 с.

5. Кримінальне право України. Загальна частина: посіб. для підгот. до заліків та іспитів. В.І. Тютюгін, О.Д. Комаров, М.А. Рубашенко; відп. ред. В.І. Тютюгін. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2019. 224 с.

6. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П., Бабій А.Ю. Чернівці, 2022. 319 с.

7. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. та допов. Київ: ВД “Дакор”, 2018. 1360 с.

9. Панов М.І. Загальні засади кваліфікації кримінального правопорушення: лекція. Харків: Право, 2016. 104 с.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Тема 1. Поняття, суть, завдання та система кримінального процесу.

Поняття кримінального процесу та його історичні форми. Виникнення й основні етапи розвитку кримінально-процесуального законодавства України.

Кримінально-процесуальне право: його предмет, система і методи. Кримінально-процесуальна діяльність і кримінально-процесуальні відносини. Завдання кримінального процесу, його роль у державному механізмі реалізації норм кримінального законодавства у сфері боротьби зі злочинністю. Кримінальна процесуальна форма. Кримінальні процесуальні гарантії прав і свобод особи.

Кримінально-процесуальні функції. Стадії кримінального процесу.

Кримінальне процесуальне право як галузь права України, наука, навчальна дисципліна. Методи науки кримінального процесу. Співвідношення кримінального процесу з іншими галузями права і суміжними науками.

Тема 2. Кримінальний процесуальний закон.

Поняття, система й джерела кримінального процесуального права. Кримінальна процесуальна норма, її види та структура. Джерела кримінального процесуального права. Конституція України. Кримінальний процесуальний кодекс, його система, структура. Закони України. Міжнародні договори. Значення керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду, наказів, інструкцій.

Види та структура норм. Переконавання, примус і відповідальність у механізмі кримінально-процесуального регулювання. Чинність кримінально процесуального закону в часі, просторі та щодо осіб.

Тема 3. Засади кримінального процесу.

Поняття, значення і система засад кримінального провадження. Характеристика засад кримінального провадження. Верховенство права. Законність. Рівність перед законом і судом. Повага до людської гідності. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність. Недоторканність житла чи іншого володіння

особи. Таємниця спілкування. Невтручання у приватне життя. Недоторканність права власності. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини. Свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення. Забезпечення права на захист. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень. Змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості. Безпосередність дослідження показань, речей і документів. Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності. Публічність. Диспозитивність. Гласність і відкритість судового провадження та його повне фіксування технічними засобами. Розумні строки. Мова, якою здійснюється кримінальне провадження.

Тема 4. Суд, сторони та інші суб'єкти кримінального провадження.

Поняття суб'єктів кримінального провадження. Сторони кримінального провадження. Учасники кримінального провадження.

Суд (суддя), слідчий суддя, присяжні. Склад суду. Обставини, що виключають участь слідчого судді, судді або присяжного в кримінальному провадженні. Порядок розгляду питання про відвід. Наслідки відводу слідчого судді, судді.

Сторона обвинувачення. Прокурор. Органи досудового розслідування, органи дізнання. Керівник органу досудового розслідування. Керівник органу дізнання. Слідчий органу досудового розслідування. Дізнавач. Керівник органу дізнання.

Оперативні підрозділи.

Підстави для відводу прокурора, слідчого. Наслідки відводу слідчого, прокурора. Суб'єкти, що мають у справі власний законний інтерес.

Підозрюваний, обвинувачений (підсудний), засуджений, виправданий, особа, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування.

Потерпілий. Права потерпілого. Обов'язки потерпілого.

Суб'єкти, що представляють інтереси інших осіб. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні. Обов'язки захисника. Залучення захисника. Залучення захисника слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням. Обов'язкова участь захисника. Залучення захисника для проведення окремої процесуальної дії. Відмова від захисника або його заміна.

Представник потерпілого. Законний представник потерпілого. Законні представники підозрюваного, обвинуваченого (підсудного), засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування. Підстави для відводу захисника, представника. Наслідки відводу захисника, представника.

Інші учасники кримінального провадження.

Заявник. Цивільний позивач. Цивільний відповідач. Представник цивільного позивача, цивільного відповідача. Законний представник цивільного позивача.

Свідок. Права та обов'язки свідка. Відповідальність свідка.

Перекладач.

Експерт. Відповідальність експерта.

Спеціаліст. Відповідальність спеціаліста.

Секретар судового засідання. Судовий розпорядник.

Підстави для відводу спеціаліста, перекладача, експерта, секретаря судового засідання. Наслідки відводу експерта, спеціаліста, перекладача.

Тема 5. Докази та доказування у кримінальному процесі.

Поняття і значення доказів. Генезис поняття доказів в науці кримінального процесу. Класифікація доказів.

Загальна характеристика класифікаційних груп доказів: особистісні та предметні, прямі й непрямі (побічні); обвинувальні та виправдувальні; первинні й похідні. Практичне значення класифікації доказів для їх оцінки та доказування у кримінальному провадженні.

Належність та допустимість доказів. Місце та значення інституту допустимості доказів у сучасному кримінальному процесуальному праві та правозастосовчій діяльності. Проблеми законодавчого регулювання допустимості доказів. Система критеріїв допустимості доказів. Значення рішень інших судів у питаннях допустимості доказів. Порядок визнання певних фактичних даних як недопустимих доказів. Провокація вчинення злочину як підстава визнання доказів недопустимими. Критерії відмежування провокації вчинення злочину від негласної діяльності з його контролю. Питання допустимості доказів у практиці Європейського суду з прав людини. Доктринальні концепції недопустимості певних відомостей як доказів у кримінальному провадженні, особливості їх реалізації у вітчизняному кримінальному провадженні.

Достовірність як певна властивість окремих доказів. Достатність доказів.

Дослідження доказів, їх перевірка й оцінка. Виявлення і процесуальне закріплення доказів. Фіксація, перевірка та оцінка доказів.

Поняття і види процесуальних джерел доказів. Поняття, предмет і значення показань свідка. Перевірка й оцінка показань свідка. Поняття, предмет, значення показань потерпілого. Поняття, предмет, значення показань підозрюваного. Перевірка й оцінка показань підозрюваного. Поняття, предмет, значення показань обвинуваченого. Види показань: повне, часткове визнання своєї вини, не визнання своєї вини, обмова, самообмова, алібі. Перевірка й оцінка показань обвинуваченого. Поняття і значення висновку експерта. Види експертиз: основна, додаткова, повторна, комплексна, комісійна. Оцінка висновку експерта. Поняття і види речових доказів.

Кримінальне процесуальне доказування, його етапи. Предмет та межі доказування. Обставини, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Співвідношення предмета доказування і меж доказування. Обов'язок доказування. Суб'єкти доказування. Стандарти доказування. Внутрішнє переконання і його значення в оцінці доказів.

Порядок і строки зберігання речових доказів. Документи як джерела доказів. Офіційні й неофіційні документи, первинні та похідні. Умови й порядок визнання документів речовими доказами.

Тема 6. Форми та порядок фіксування кримінального провадження, процесуальних рішень та повідомлень у кримінальному процесі.

Форми фіксування кримінального провадження. Кримінальні процесуальні рішення органів досудового розслідування, прокурора, суду. Класифікація кримінальних процесуальних актів. Характеристика кримінальних процесуальних актів. Законність, обґрунтованість, мотивованість, логічність – обов'язкові ознаки кримінальних процесуальних документів.

Поняття повідомлення в кримінальному провадженні. Зміст повідомлення.

Постанова слідчого та прокурора.

Вирок, постанова та ухвала як судові рішення.

Кримінальні процесуальні дії. Форми фіксування кримінальних процесуальних дій. Протокол досудового розслідування, його зміст та структура. Зауваження та доповнення до протоколу, порядок їх фіксування. Додатки до протоколу. Підготовка протоколу та додатка.

Застосування технічних засобів фіксування кримінального провадження.

Журнал судового засідання. Реєстр матеріалів досудового розслідування.

Тема 7. Процесуальні строки та витрати.

Поняття процесуальних строків. Обчислення процесуальних строків. Встановлення процесуальних строків прокурором, слідчим суддею, судом. Додержання процесуальних строків. Поновлення процесуального строку.

Види процесуальних витрат. Зменшення розміру процесуальних витрат або звільнення від їх оплати, відстрочення та розстрочення процесуальних витрат. Витрати на правову допомогу. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження. Витрати, пов'язані із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів. Витрати, пов'язані зі зберіганням і пересиланням речей і документів. Судовий збір. Розподіл процесуальних витрат. Визначення розміру процесуальних витрат. Рішення щодо процесуальних витрат.

Тема 8. Відшкодування шкоди у кримінальному процесі.

Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні, цивільний позов. Відшкодування (компенсація) шкоди потерпілому. Цивільний позов у кримінальному провадженні. Вирішення цивільного позову у кримінальному провадженні. Відшкодування (компенсація) шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадових осіб.

Тема 9. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Поняття, сутність та призначення заходів забезпечення кримінального провадження. Види заходів забезпечення кримінального провадження і підстави їх застосування. Питання обґрунтування підстав застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід. Порядок здійснення виклику у кримінальному провадженні. Зміст повістки про виклик. Поважні причини неприбуття особи на виклик. Наслідки неприбуття на виклик. Клопотання про здійснення приводу та порядок його розгляду. Виконання ухвали про здійснення приводу.

Загальні положення накладення грошового стягнення. Клопотання про накладення грошового стягнення. Розгляд питання про накладення грошового стягнення на особу. Скасування ухвали про накладення грошового стягнення.

Загальні положення тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом та тимчасового вилучення документів, які посвідчують користування спеціальним правом. Клопотання та його розгляд про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Порядок застосування обмеження у користуванні спеціальним правом.

Загальні положення відсторонення від посади. Клопотання про відсторонення від посади та його розгляд. Продовження строку відсторонення від посади та його скасування.

Загальні положення тимчасового доступу до речей та документів. Клопотання та його розгляд про тимчасовий доступ до речей і документів. Речі і документи, до яких заборонено доступ. Виконання ухвали суду про тимчасовий доступ до речей і документів. Речі, які містять охоронювану законом таємницю. Наслідки невиконання ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів.

Підстави та порядок тимчасового вилучення майна. Арешт майна. Клопотання та його розгляд про арешт майна. Порядок виконання ухвали про арешт майна.

Запобіжні заходи: особисте зобов'язання, особиста порука, домашній арешт, застава, тримання під вартою. Загальні положення про запобіжні заходи. Мета і підстави застосування запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу. Клопотання слідчого, прокурора про застосування запобіжних заходів. Відкликання, зміна або доповнення клопотання про застосування запобіжного заходу. Строки розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу.

Ухвала суду про застосування запобіжних заходів. Загальний порядок застосування, зміни та скасування запобіжних заходів. Застосування електронних засобів контролю. Строк дії ухвали про тримання під вартою, продовження строку тримання під вартою.

Забезпечення прибуття особи для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу. Розгляд клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу тримання під вартою. Ухвала про дозвіл на затримання з метою приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Дії уповноважених службових осіб після затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Характеристика тримання під вартою та заходи щодо забезпечення його застосування.

Продовження строку тримання під вартою. Порядок зміни та припинення запобіжних заходів. Клопотання слідчого, прокурора про зміну запобіжного заходу. Клопотання підозрюваного, обвинуваченого про зміну запобіжного заходу. Негайне

припинення дії запобіжних заходів. Виконання та оскарження ухвали щодо обрання запобіжного заходу.

Затримання особи. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Законне затримання. Затримання уповноваженою службовою особою. Момент затримання. Доставлення до органу досудового розслідування. Строк затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Особа, відповідальна за перебування затриманих. Повідомлення інших осіб про затримання

Процесуальні гарантії прав заарештованого.

Тема 10. Загальні положення досудового розслідування.

Суть і значення досудового розслідування. Початок досудового розслідування. Досудове розслідування злочинів і кримінальних проступків. Підслідність. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. Місце проведення досудового розслідування. Строки досудового розслідування. Використання групового методу розслідування. Окреме доручення слідчого, прокурора. Взаємодія слідчого, прокурора з оперативними та іншими підрозділами правоохоронних органів. Використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів. Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Здійснення процесуального нагляду і відомчого контролю за законністю та організацією діяльності суб'єктів розслідування.

Загальні положення продовження строку досудового розслідування. Порядок продовження строку досудового розслідування. Задоволення клопотання про продовження строку досудового розслідування. Відмова у задоволенні клопотання про продовження строку досудового розслідування.

Тема 11. Слідчі (розшукові) дії.

Слідчі дії: поняття, види та система. Мета та підстави проведення слідчих розшукових дій, їх класифікація. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій. Особливі проблеми проведення та процесуального оформлення окремих слідчих (розшукових) дій.

Допит. Допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні. Особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Участь законного представника, педагога, психолога або лікаря у слідчих (розшукових) діях за участю малолітньої або неповнолітньої особи.

Проведення допиту у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.

Пред'явлення для впізнання. Пред'явлення особи для впізнання. Пред'явлення речей для впізнання. Впізнання трупа. Протокол впізнання. Проведення впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.

Проникнення до житла чи іншого володіння особи. Обшук. Ухвала про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи. Виконання ухвали про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи.

Огляд. Поняття та види огляду, процесуальний порядок проведення огляду, Огляд місця події. Особливості огляду житла чи іншого володіння особи. Огляд речей і документів. Огляд трупа. Огляд трупа, пов'язаний з екструзією.

Слідчий експеримент. Поняття, підстави та процесуальний порядок проведення слідчого експерименту.

Освідування особи. Поняття, види, підстави та процесуальний порядок проведення освідування особи.

Проведення експертизи. Поняття та види експертиз. Підстави проведення експертизи. Порядок залучення експерта. Отримання зразків для експертизи.

Проблемні питання залучення спеціаліста при проведенні слідчих дій та експерта у кримінальному провадженні. Обов'язкові випадки залучення експерта. Залучення експерта стороною захисту. Примусове залучення особи для проведення медичної або психіатричної експертизи. Забезпечення прав особи при отриманні зразків для експертизи.

Участь педагога, психолога або законного представника в слідчих (розшукових) діях за участю малолітньої або неповнолітньої особи.

Поняття, види та значення негласних слідчих (розшукових) дій. Розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Строк дії ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Підстави та процесуальний порядок проведення аудіо-, відеоконтролю особи (ст. 260); накладення арешту на кореспонденцію (ст. 261), огляду і виїмки кореспонденції (ст. 262); зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж (ст. 263); зняття інформації з електронних інформаційних систем (ст. 264); обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи (ст. 267); установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268); спостереження за особою, річчю або місцем (ст. 269); аудіо-, відеоконтроль місця (ст. 270); контроль за вчиненням злочину (ст. 271); виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації (ст. 272); негласного отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження (ст. 274 КПК України).

Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Повідомлення осіб, щодо яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Заходи щодо захисту інформації, яка не використовується у кримінальному провадженні. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в інших цілях або проведення інформації.

Тема 12. Повідомлення про підозру та зупинення і закінчення досудового розслідування.

Поняття, зміст та значення повідомлення про підозру Зміст і форма письмового повідомлення про підозру Порядок повідомлення про підозру. Допит підозрюваного. Зміна повідомлення про підозру. Оскарження повідомлення про підозру.

Зупинення досудового розслідування. Підстави та порядок супинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Відновлення досудового розслідування.

Форми закінчення досудового розслідування. Загальні положення закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження.

Звільнення особи від кримінальної відповідальності. Загальні положення кримінального провадження під час звільненні особи від кримінальної відповідальності. Порядок звільнення від кримінальної відповідальності. Розгляд питання про звільнення від кримінальної відповідальності. Відновлення провадження при відмові від поручительства.

Форми закінчення досудового розслідування: закриття кримінального провадження, звернення до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності, звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. Відкриття матеріалів іншій стороні. Обвинувальний акт. Клопотання про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру. Реєстр матеріалів досудового розслідування. Надання копії обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру. Загальні положення продовження строку досудового розслідування. Відмова у задоволенні клопотання про продовження строку досудового розслідування.

Тема 13. Особливості спеціального досудового розслідування та розслідування проступків.

Спеціальне досудове розслідування та його особливості.

Особливості початку дізнання. Загальні положення досудового розслідування кримінальних проступків. Процесуальний статус дізнавача.

Процесуальний порядок проведення слідчих (розшукових) дій під час проведення дізнання. Особливості застосування негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні проступків. Повідомлення про підозру під час здійснення дізнання. Запобіжні заходи під час досудового розслідування кримінальних проступків. Особливості закінчення дізнання.

Тема 14. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Рішення, дії чи бездіяльність слідчого, чи прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. Строк подання скарги, її повернення або відмова відкриття провадження. Правові наслідки подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, чи прокурора під час досудового розслідування. Порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, чи прокурора під час досудового розслідування. Рішення слідчого судді за результатами розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, чи прокурора під час досудового розслідування.

Оскарження недотримання розумних строків. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Ухвали слідчого судді, які підлягають оскарженню під час досудового розслідування. Порядок оскарження ухвал слідчого судді.

Оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Рішення, дії чи бездіяльність прокурора, які можуть оскаржуватися слідчим. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Порядок вирішення скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора.

Тема 15. Підсудність та підготовче судове провадження.

Поняття та види підсудності. Правила визначення підсудності. Проблемні питання визначення підсудності.

Підготовче провадження, його зміст та значення. Строки призначення підготовчого судового провадження. Учасники підготовчого судового провадження. Прийняття рішень пов'язаних із підготовкою до судового розгляду. Обрання, скасування або зміна запобіжного заходу в суді. Реалізація судом контрольних повноважень у стадії підготовчого провадження. Розгляд судом скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора у підготовчому судовому засіданні. Проведення експертизи за ухвалою суду. Дискусійні питання оцінки судом доказів під час підготовчого провадження. Повернення матеріалів кримінального провадження прокурору.

Закінчення підготовчого провадження і призначення судового розгляду. Матеріали кримінального провадження (кримінальна справа) та право на ознайомлення з ними.

Тема 16. Кримінальне провадження у першій судовій інстанції.

Завдання та значення стадії судового розгляду. Суд присяжних.

Строки й загальний порядок судового розгляду. Незмінність складу суду. Запасний суддя. Головуючий у судовому засіданні. Безперервність судового розгляду. Наслідки неприбуття учасників судового розгляду. Розпорядок судового засідання. Право перебувати у залі судового засідання. Обов'язки присутніх у залі судового засідання. Заходи до порушників порядку судового засідання.

Об'єднання і виділення матеріалів кримінального провадження. Зупинення судового провадження. Проведення процесуальних дій у режимі відео конференції під час судового провадження. Визначення меж судового розгляду. Зміна обвинувачення в суді. Висунення додаткового обвинувачення. Відмова від підтримання державного обвинувачення. Відкриття судового засідання. Оголошення складу суду і роз'яснення права відводу. Повідомлення про права й обов'язки.

Початок судового розгляду. Допит обвинуваченого. Допит учасників провадження у суді. Проведення процесуальних дій під час судового розгляду. Дослідження речей і документів, висновків експертів. Допит експерта в суді. Огляд місця події.

Питання забезпечення всебічності, повноти, об'єктивності та законності судового розгляду. Реалізації засади безпосередності дослідження доказів та диспозитивності у судовому розгляді. Актуальні питання меж судового розгляду. Дистанційний судовий розгляд.

Спрощене провадження щодо кримінальних проступків. Провадження в суді присяжних.

Судові дебати. Останнє слово обвинуваченого.

Вихід суду для ухвалення вироку. Таємниця наради суддів. Питання, що вирішуються судом при ухваленні вироку.

Тема 17. Судові рішення.

Поняття, суть та значення судових рішень, їх види. Порядок ухвалення судових рішень, їх форма. Вимоги, що пред'являються до судових рішень: законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення. Структура і зміст судових рішень. Види вироків та їх зміст. Ухвалення судового рішення й окрема думка судді.

Проголошення і роз'яснення судового рішення. Звільнення обвинуваченого з-під варті. Заходи піклування про неповнолітніх, непрацездатних і збереження майна обвинуваченого. Виправлення описок і очевидних арифметичних помилок у судовому рішенні.

Тема 18. Перегляд судових рішень в апеляційному суді.

Поняття, суть, завдання та значення апеляційного провадження. Форма та зміст апеляційного судового провадження. Судові рішення, що можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Особи, котрі мають право на апеляційне оскарження судового рішення. Строки апеляційного оскарження.

Процесуальний порядок апеляційного провадження. Письмове апеляційне провадження. Неповнота судового розгляду.

Процесуальні межі перегляду судових рішень судом апеляційної інстанції. Підстави для скасування або зміни судового рішення апеляційним судом. Недопустимістю погіршення правового становища обвинуваченого у процесі перегляду судових рішень апеляційним судом. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Підстави для призначення нового розгляду в суді першої інстанції. Закриття кримінального провадження судом апеляційної інстанції.

Судові рішення суду апеляційної інстанції. Зміст ухвали суду апеляційної інстанції. Порядок перевірки ухвал слідчого судді. Повернення матеріалів кримінального провадження.

Тема 19. Перегляд судових рішень у касаційному порядку та за нововиявленими або особливими обставинами.

Поняття, суть та значення касаційного перегляду судових рішень. Рішення, що можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Суб'єкти, що мають право на касаційне оскарження. Касаційна скарга, її форма та зміст. Строк подання заяви про перегляд судового рішення. Вимоги до заяви про перегляд судового рішення. Порядок та строки подання заяви про перегляд судового рішення.

Порядок розгляду судом питання про відкриття касаційного провадження. Процесуальний порядок касаційного провадження. Процесуальні межі перегляду рішення суду першої інстанції касаційним судом. Підсумкові рішення стадії перегляду судових рішень у касаційному порядку.

Поняття та суть нововиявлених або виключних обставин. Особи, що мають право порушити питання про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами. Строки та порядок звернення про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Вимоги до заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними

обставинами. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами та її наслідки.

Підстави для здійснення кримінального провадження у зв'язку з нововиявленими або виключними обставинами. Порядок відкриття судом провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Процесуальна процедура перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Види судових рішень, що приймаються за наслідками кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами?

Строки скасування вироку суду з огляду на виключні або нововиявлені обставини.

Тема 20. Особливі порядки кримінального провадження.

Кримінальне провадження на підставі угод. Актуальні проблеми укладання угоди про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим. Ініціювання й укладення угоди. Обставини, що враховуються прокурором при укладенні угоди про визнання винуватості. Зміст угоди про примирення. Зміст угоди про визнання винуватості. Наслідки укладення та затвердження угоди. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди. Вирок на підставі угоди. Наслідки невиконання угоди.

Поняття кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Особливості провадження у формі приватного обвинувачення. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.

Особливості кримінального провадження щодо діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність.

Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. Повідомлення про підозру. Особливий порядок затримання й обрання запобіжного заходу. Інформування державних та інших органів чи службових осіб.

Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Порядок виклику неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Комплексна психолого-психіатрична і психологічна експертиза неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого. З'ясування умов життя та виховання неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого. Участь законного представника неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого. Допит неповнолітнього підозрюваного. Участь педагога, психолога або законного представника в допиті неповнолітнього підозрюваного. Застосування до неповнолітнього запобіжного заходу. Передання неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого під нагляд. Виділення в окреме провадження щодо кримінального правопорушення, вчиненого неповнолітнім. Тимчасове видалення неповнолітнього обвинуваченого із залу судового засідання. Участь у судовому розгляді представників служби у справах дітей та кримінальної міліції у справах дітей. застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру.

Підстави та порядок застосування примусових заходів виховного характеру. Досудове розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру. Порядок судового розгляду. Ухвали суду в кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Дострокове звільнення від примусового заходу виховного характеру.

Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави та порядок для здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. та щодо обмежено осудних осіб. Обставини, що підлягають встановленню під час досудового розслідування. Права особи, яка бере участь у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Участь захисника. Запобіжні заходи. Психіатрична експертиза. Об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень. Закінчення досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Судовий розгляд. Ухвала суду у кримінальному провадженні щодо застосування примусового заходу медичного характеру. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру. Відновлення кримінального провадження. Оскарження ухвали суду.

Кримінальне провадження, яке містить державну таємницю. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження. Особливості проведення експертизи у кримінальному провадженні, яке містить державну таємницю.

Особливий режим кримінального провадження в умовах воєнного стану. Особливості внесення інформації до ЄРДР. Розширені повноваження керівника органу прокуратури Особливості використання показань, отриманих під час допиту. Особливості проведення слідчих дій. Скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період або зміна запобіжного заходу з інших підстав. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.

Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Службові особи, уповноважені на вчинення процесуальних дій. Процесуальні дії під час кримінального провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Строк звернення із клопотанням про арешт тимчасово вилученого майна. Строк законного затримання особи. Місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден України.

Тема 21. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Матеріали кримінального провадження. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Умови відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Особи, які мають право звертатися до суду із заявою про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Підсудність заяви про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Зміст заяви про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Наслідки недодержання вимог до змісту заяви, відмова у відкритті провадження або залишення заяви без розгляду.

Підготовка заяви до розгляду. Судовий розгляд. Питання, що вирішуються судом під час розгляду заяви про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Судове рішення. Процесуальний порядок виконання судового рішення про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Тема 22. Виконання судових рішень.

Сутність та значення стадії виконання судового рішення. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням і порядок його виконання. Звернення судового рішення до виконання. Випадки й умови відстрочки виконання судового рішення. Порядок прийняття рішення судом про відстрочку виконання судового рішення. Порядок виконання судового рішення, яке було відстрочене.

Питання, які вирішуються судом під час та після виконання судового рішення. Порядок вирішення судом питань, які виникають під час та після виконання судового рішення. Підстави для звільнення особи від відбування кримінального покарання. Підстави й порядок умовно-дострокового звільнення від відбування покарання або заміни невідбутої частини покарання більш м'яким. Підстави й порядок звільнення від покарання за хворобою.

Питання, що виникають при виконанні вироків внаслідок їх недоліків.

Строки виконання судових рішень.

Питання, що вирішуються судом після відбуття засудженим призначеного покарання.

Тема 23. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Загальні засади міжнародного співробітництва. Обсяг міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Надання та отримання міжнародної правової допомоги чи іншого міжнародного співробітництва без договору. Уповноважений (центральний) орган України з питань міжнародного співробітництва.

Виконання процесуальних дій дипломатичними представництвами або консульськими установами. Запит про міжнародне співробітництво. Зберігання та передання речових доказів і документів. Доказова сила офіційних документів. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій. Запит про міжнародну правову допомогу. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу. Наслідки виконання запиту в іноземній державі. Розгляд запиту іноземного компетентного органу про міжнародну правову допомогу. Повідомлення

про результати розгляду запиту. Конфіденційність. Відмова у виконанні запиту про міжнародну правову допомогу.

Процесуальні дії, які можуть бути проведені в порядку надання міжнародної правової допомоги. Присутність представників компетентних органів запитуючої держави. Виклик підозрюваного, обвинуваченого з-за кордону та їхні гарантії. Виклик свідка, потерпілого, його представника. Допит на підставі запиту про міжнародну правову допомогу. Допит за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом проведення відео або телефонної конференції. Розшук, арешт і конфіскація майна.

Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція). Направлення запиту про видачу (екстрадицію). Органи, які звертаються із запитами про видачу. Зміст та форма запиту про видачу. Тимчасовий арешт до надходження запиту про видачу. Передача до України особи, щодо якої прийняте рішення про видачу. Строки тримання під вартою особи, яка підлягає видачі. Межі підтримання державного обвинувачення щодо виданої особи. Інформування про результати кримінального провадження щодо виданої особи. Тимчасова видача. Порядок розгляду уповноваженим (центральною) органом України запиту про видачу особи в іноземну державу. Підстави для відмови у видачі. Права особи, видача якої запитується. Застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою для забезпечення видачі особи. Застосування запобіжного заходу, не пов'язаного із триманням під вартою, для забезпечення видачі особи на запит іноземної держави. Спрощений порядок видачі осіб з України. Розгляд судом запиту про видачу особи. Рішення уповноваженого (центрального) органу України щодо запиту про видачу особи. Повідомлення про результати розгляду запиту про видачу особи. Повторна видача. Транзитне перевезення. Витрати, пов'язані з вирішенням питання про видачу особи іноземній державі.

Співробітництво з Міжнародним кримінальним судом з метою сприяння у притягненні до кримінальної відповідальності та покаранні осіб, які вчинили злочини, що підпадають під його юрисдикцію.

Тема 24. Переїняття кримінального провадження, визнання та виконання вироків іноземних держав і передача засуджених.

Порядок і умови переїняття кримінального провадження від іноземних держав. Неможливість переїняття кримінального провадження. Тримання під вартою особи до отримання запиту про переїняття кримінального провадження. Порядок кримінального провадження за матеріалами, що переїняті від іншої держави. Порядок і умови передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Зміст та форма клопотання про передання кримінального провадження іншій державі. Наслідки передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави.

Підстави й порядок виконання вироків судів іноземних держав. Розгляд судом питання про виконання вироку суду іноземної держави. Виконання вироку суду іноземної держави. Підстави розгляду питання про передачу засуджених осіб і їх прийняття для відбування покарання. Умови передачі засуджених осіб і їх прийняття для відбування покарання. Порядок і строки вирішення питання про передачу осіб, засуджених судами України, для відбування покарання в іноземних

держав. Повідомлення про зміну або скасування вироку суду України щодо громадянина іноземної держави. Порядок розгляду пропозицій про передачу громадян України, засуджених судами іноземних держав, для відбування покарання в Україні. Розгляд судом питання про приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України.

Організація виконання покарання щодо переданої засудженої особи. Повідомлення про зміну або скасування вироку суду іншої держави. Витрати, пов'язані з передачею засудженої особи. Визнання та виконання вироків міжнародних судових установ.

Передача засудженої особи до Міжнародного кримінального суду на виконання його прохання. Виконання в Україні покарання у виді позбавлення волі або довічного позбавлення волі, призначеного особі Міжнародним кримінальним судом.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

1. Кримінальне провадження, його поняття та структура.
2. Стадії кримінального процесу.
3. Кримінальні процесуальні гарантії.
4. Поняття засад (принципів) кримінального провадження, їх система та класифікація.
5. Розумні строки як засада кримінального провадження.
6. Поняття і класифікація суб'єктів кримінального провадження. Поняття сторін кримінального провадження.
7. Поняття захисту в кримінальному процесі. Захисник, його процесуальне становище у кримінальному провадженні. Випадки обов'язкової участі захисника у кримінальному провадженні.
8. Властивості доказів: належність, допустимість, достовірність та достатність.
9. Доказування у кримінальному провадженні: поняття, мета, елементи та суб'єкти.
10. Показання: їх поняття та характеристика. З'ясування достовірності показань. Показання з чужих слів.
11. Речові докази та документи: їх поняття та характеристика. Зберігання речових доказів і документів та вирішення питання про них.
12. Процесуальні витрати, їх види та характеристика.
13. Процесуальний порядок обрання, продовження, зміни та скасування такого запобіжного заходу як застава.
14. Процесуальний порядок затримання особи. Види та строк затримання.
15. Поняття і види підслідності кримінальних проваджень.
16. Строки досудового розслідування та процесуальний порядок їх продовження.
17. Слідчі (розшукові) дії: поняття, класифікація та вимоги до їх проведення.
18. Підстави та процесуальний порядок повідомлення про підозру. Зміст повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру.
19. Структура, зміст і значення обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту.

20. Процесуальний порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування, чи прокурора під час досудового розслідування.
21. Загальні положення судового розгляду. Межі судового розгляду.
22. Зміна та доповнення обвинувачення. Відмова від підтримання державного обвинувачення.
23. Процесуальний порядок відкриття судового засідання та проведення підготовчих дій.
24. Суть, значення і процесуальний порядок судового розгляду (судового слідства).
25. Судові дебати. Зміст виступу в них учасників судового розгляду. Останнє слово обвинуваченого (підсудного).
26. Процесуальний порядок ухвалення вироку – акту правосуддя.
27. Строки й процесуальний порядок подання апеляцій на судові рішення. Доповнення, зміна, відкликання апеляцій, подання на них заперечень.
28. Процесуальний порядок апеляційного розгляду. Підстави проведення письмового апеляційного провадження.
29. Сутність і завдання провадження в суді касаційної інстанції.
30. Виконання судових рішень у кримінальному провадженні: поняття, значення та процесуальний порядок. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків, та порядок їх розв'язання.

Список рекомендованої літератури

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. URL : <http://www.rada.gov.ua>
2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. К., 1992. С. 18–24.
3. Міжнародний пакт про громадянські й політичні права від 16 грудня 1966 року. Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. К., 1992. С. 36–62.
4. Європейська конвенція з прав людини (Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4 листопада 1950 року). Права людини й професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. Амстердам – Київ, 1996. С. 12–17.
5. Керівні принципи ООН стосовно ролі державних обвинувачів (прокурорів), прийняті Конгресом Організації об'єднаних Націй з профілактики злочинності і поводження з правопорушниками від 27 серпня – 7 вересня 1990 р. URL: https://pravo.org.ua/files/oon_com_split_1.pdf.
6. Рекомендація Rec (2000) 19 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи щодо ролі прокуратури в системі кримінального правосуддя від 6 жовтня 2000 р.: URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2000_19_2000_10_6.pdf.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=43306

9. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 51. Ст. 577.

10. Про виконавче провадження: Закон України від 21 квітня 1999 року. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/606-14>

11. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7 березня 2002 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3099-14#Text>

12. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 листопада 2015 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>

13. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>

14. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12#Text>

15. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/page>

16. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 року. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55082

17. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

18. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80#Text>

19. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

20. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>

21. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>

22. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

23. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні: затв. Указом Президента України від 10 червня 1993 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93#Text>

24. Рішення Конституційного Суду України про принцип презумпції невинуватості: Рішення Конституційного Суду України від 8 червня 2022 року № 3-р(II)/2022 у справі за конституційною скаргою Кротюка Олександра Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 частини першої статті 284 Кримінального процесуального кодексу України (справа щодо презумпції невинуватості); рішення Великої палати Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 59 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 368-2 Кримінального кодексу України від 26 лютого 2019 року № 1-р/2019.

25. Постанова Верховного Суду від 28 січня 2021 року у справі N 182/523/16-к (провадження N 51-1103 км 20) про визнання допустимим доказом запису розмови на диктофон. URL :

https://verdictum.ligazakon.net/document/94553286?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress05&_ga=2.70262992.1300618475.1612856406-659670154.1603376969

26. Порядок внесення коштів на спеціальний рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 року № 15. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2012-%D0%BF#Text>

27. Порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події : затв. наказом МВС України від 08 лютого 2019 року № 100. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

28. Інструкція про порядок виконання органами внутрішніх справ України ухвал слідчого судді, суду про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та про зміну раніше обраного запобіжного заходу на запобіжний захід у вигляді домашнього арешту: затв. наказом МВС України від 13 липня 2016 № 654. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1087-16#Text>

29. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: затв. наказом МВС України від 03.11.2015 № 1339. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>

30. Інструкція про порядок і розміри відшкодування витрат та виплати винагороди особам, що викликаються до органів дізнання, досудового слідства, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним науково-дослідним установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 1996 року № 710. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-96-%D0%BF#Text>

31. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 26.12.2012 № 1950/5). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>

32. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: затв. наказом Генеральної прокуратури України від 30.06.2020 № 298. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>

33. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>.

34. Положення про порядок застосування електронних засобів контролю: затв. наказом МВС України від 08 червня 2017 № 480. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17#Text>

35. Про порядок здійснення підготовчого судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 03.10.2012 року No 223-1430/0/4-12. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1430740-12#Text>

36. Порядок зберігання речових доказів стороною обвинувачення, їх реалізації, технологічної переробки, знищення, здійснення витрат, пов'язаних з їх зберіганням і пересиланням, схоронності тимчасово вилученого майна під час кримінального провадження та Порядок передачі на зберігання тимчасово вилучених під час кримінального провадження документів, які посвідчують користування спеціальним правом: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2012 року No1104. Юридичний вісник України. Інформаційно-правовий банк. 2013. No3. С. 4–8. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1104-2012-%D0%BF#Text>

Кримінальний процес. Навчальний посібник до складання вступного випробування в магістратуру у форматі ЗНО. 2021. 220 с

60

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
та міжнародних зв'язків

Віталій ХАРУТА

26 березня 2025 р.**КРИТЕРІЇ**

**оцінювання досягнутих результатів навчання
на атестаційному екзамені за освітньо-професійною програмою
«Правознавство»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
галузі знань 08 «Право»**

Структура оцінки атестаційного екзамену

Оцінка *атестаційного екзамену* (за шкалою від 0 до 100 балів) складається із балів, виставлених атестаційною комісією в результаті перевірки письмової частини та співбесіди, виконаної студентом під час атестаційного екзамену, за відповіді студента на кожне з 4 запитань білета атестаційного екзамену.

Порядок оцінювання досягнутих результатів навчання

Оцінку атестаційного екзамену визначають у такому порядку:

- 1) виставляють бали за відповіді на кожне запитання білета атестаційного екзамену, виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;
 - 2) обчислюють оцінку атестаційного екзамену шляхом сумарного додавання балів за відповіді на кожне запитання білета атестаційного екзамену.
- Відповіді у чернетці не перевіряють та до уваги не беруть.

Критерії оцінювання відповідей на запитання

Відповідь на кожне запитання, які передбачають надання студентом розгорнутої теоретичної відповіді оцінюють балами від 0 до 25, виходячи із наведених у таблиці характеристик відповіді.

Кількість балів	Характеристика відповіді
20–25	Повна, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання матеріалу навчальної дисципліни; демонструє здатність студента вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману

	інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує студент, який відповів на запитання не менше ніж на 90 %. Відповідь оцінюють у 25 балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на запитання.
13–19	Досить повна, без суттєвих неточностей, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання матеріалу навчальної дисципліни; демонструє здатність студента впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує студент, який відповів на запитання на 70–90 %.
7–12	Не зовсім повна, із неточностями та окремими незначними помилками, наведена в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання матеріалу навчальної дисципліни, демонструє здатність студента відтворювати основний матеріал навчальної дисципліни відповідно до поставленого запитання. Як правило, таку оцінку отримує студент, який відповів на запитання на 50–70 %.
1–6	Фрагментарна, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань основного матеріалу навчальної дисципліни, демонструє наявність у студента утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого запитання. Як правило, таку оцінку отримує студент, який відповів на запитання менше ніж на 50 %.
0	Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає поставленому запитанню.

Оцінку атестаційного екзамену від 0 до 59 балів вважають незадовільною.

Завідувач кафедри конституційного
та адміністративного права
д-р юрид. наук, професор

 Володимир ШАТИЛО

26 березня 2025 р.

ДОДАТОК А
ФОРМА БІЛЕТА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Освітня програма «Правознавство»

спеціальності 081 «Право»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
та міжнародних зв'язків

Білет № ____

1. Запитання з дисципліни «Конституційне право»
2. Запитання з дисципліни «Адміністративне право»
3. Запитання з дисциплін «Цивільне право» та «Цивільно-процесуальне право»
4. Запитання з дисциплін «Кримінальне право» та «Кримінально-процесуальне право».

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри конституційного та адміністративного права 26 березня 2025 року, протокол № 9.

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради факультету економіки та права 26 березня 2025 року, протокол № 9.

Розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного транспортного університету 17 квітня 2025 року, протокол № 32.

Завідувач кафедри конституційного
та адміністративного права
д-р юрид. наук, професор

Володимир ШАТІЛО